



ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Αφηγηματική Πληροφόρηση»

Φοιτητές: Ιερωνυμάκης Νικόλαος (Α.Μ. 3885)

Καλλέργης Δημήτριος (Α.Μ. 3866)

Επιβλέπων: Επιστημονικός Συνεργάτης Δρ. Γαρεφαλάκης
Αλέξανδρος

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2018

Copyright © Νικόλαος Ιερωνυμάκης και Δημήτριος Καλλέργης, 2018

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων των συγγραφέων εκ μέρους του Τμήματος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
Abstract.....	5
B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
1. Ιστορικά στοιχεία.....	7
2. Η έννοια της πληροφόρησης.....	8
Γ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	10
1. Γενικά η πληροφόρηση.....	10
2. Η σημασία της πληροφόρησης	14
3. Ο Ρόλος της Πληροφορίας στην Οικονομία	17
4. Διεθνές πρότυπο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.....	25
Δ. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ.	28
1. Εισαγωγή	28
2. Έννοια των οικονομικών καταστάσεων.	28
3. Σκοπός των οικονομικών καταστάσεων	30
4. Ποιοτικά χαρακτηριστικά οικονομικών καταστάσεων.....	32
4.1. Βασικές παραδοχές σύνταξης οικονομικών καταστάσεων	32
4.2. Κατανοητότητα.....	33
4.3. Συνάφεια	34
4.4. Αξιοπιστία.....	36
4.5. Συγκρισιμότητα.....	38

4.6. Παρουσίαση πληροφοριών και σχέσεις ποιοτικών χαρακτηριστικών.....40

**Ε. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

.....**41**

1. Οι ορισμοί της Αφηγηματικής Πληροφόρησης41

2. Έννοια και Σημασία της Αφηγηματικής Πληροφόρησης.....43

3. Το Νόημα της Αφηγηματικής Πληροφορίας.....44

4. Ο Ρόλος της Αφηγηματικής Πληροφορίας στην Οικονομία47

5. Η αφηγηματική πληροφόρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση49

6. Πηγές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.....50

7. Εμπόδια και δυσκολίες στην αφηγηματική πληροφόρηση.....59

7.1. Ασύμμετρη Πληροφόρηση59

7.2. Παραπλανητική πληροφόρηση.65

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.67

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ69

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία ασχολείται με την σημασία της αφηγηματικής πληροφόρησης στην ποιότητα των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζεται το τι είναι η πληροφορία στην χρηματοοικονομική κατάσταση, τι είναι η αφηγηματική πληροφόρηση και ποιος είναι ο ρόλος της αφηγηματικής πληροφόρησης στην ετήσια χρηματοοικονομική κατάσταση. Στην διαδικασία αυτή γίνεται προσπάθεια κατανόησης του θέματος με αναφορές σε ελληνόγλωσση αλλά και ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Παρακάτω θα αναφερθούν κάποια από αυτά τα στοιχεία.

Στο σύγχρονο παγκόσμιο περιβάλλον με την πολυπλοκότητα και τη δυναμική που το χαρακτηρίζει υπάρχει πληθώρα μηνυμάτων που κυκλοφορούν και η ενημέρωση είναι δύσκολο να μεταδίδεται ισομερώς. Διαπιστώνεται ότι στις αγορές επικρατούν ασυμμετρίες και προβλήματα πληροφόρησης τα οποία πολλές φορές οδηγούν σε ανισορροπίες, δυσχέρειες και κρίσεις.

Βέβαια, τα φαινόμενα αυτά είναι διαχρονικά με ποικίλες μορφές και μπορεί να οφείλονται σε διαφορετικές αιτίες κάθε φορά. Όμως, η πληροφορία καθίσταται σημαντική παράμετρος που επηρεάζει τις αποφάσεις των επενδυτών και καθορίζει την οικονομική κατάσταση. Για το λόγο αυτό εξετάζουμε το ρόλο που αυτή διαδραματίζει και πόσο συμβάλλει στην εξέλιξη ασταθειών και υφέσεων.

Η παγκοσμιοποίηση, οι νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις (όπως π.χ. το ίντερνετ) και ο ενισχυμένος κλάδος των υπηρεσιών καλύπτουν μεγάλες αποστάσεις και φέρνουν καθημερινά σε επαφή ανθρώπους που βρίσκονται μίλια μακριά. Αυτό δημιουργεί ένα περιβάλλον με πολλές ευκαιρίες και δυνατότητες στο οποίο η πληροφορία διαχέεται έντονα και ενισχύει την έννοια των ελεύθερων αγορών. Δημιουργεί, όμως, πολυπλοκότητα που μπορεί να οδηγήσει σε αρκετά προβλήματα. Σε τέτοιο περιβάλλον η πληροφόρηση είναι δύσκολο να παραμείνει συμμετρική. Οι αγορές δεν αποδεικνύονται πια αποτελεσματικές και δεν καταφέρνουν κάθε φορά να ισορροπούν στο ιδανικότερο σημείο.

Αφήγηση αποτελεί μια αλυσίδα γεγονότων που συνδέονται με σχέση αιτίου-αποτελέσματος και συμβαίνουν στο χώρο και στο χρόνο. Όλα τα συστατικά του

ορισμού – η αιτιότητα, ο χρόνος και ο χώρος - είναι σημαντικά για τα αφηγήματα, αλλά η αιτιότητα και ο χρόνος είναι ζωτικής σημασίας. Έχει αρχή, μέση και τέλος.

Χωρίς την αφηγηματική πληροφόρηση, η διοίκηση της εταιρείας είναι απίθανο να αναφέρει και να περιγράψει με τρόπο και σε εύλογο χρονικό διάστημα στοιχεία που θα ήταν χρήσιμα για τους μετόχους.

Abstract

The present work deals with the importance of narrative information on the quality of the annual financial statements, presents what is information in the financial situation, what is narrative information and what is the role of narrative information in the annual financial situation. In this process an attempt is made to understand the subject with references to Greek as well as foreign language bibliography. Here are some of these items.

In today's global environment, with the complexity and the dynamics that characterizes it, there are plenty of messages that circulate and the information is difficult to broadcast in equal measure. It is noted that asymmetries and information problems prevail in the markets, which often lead to imbalances, difficulties and crises.

Of course, these phenomena are timeless in a variety of forms and may be due to different causes at a time. But information becomes an important parameter that affects the decisions of investors and determines the economic situation. That is why we look at the role it plays and how it contributes to the evolution of instability and recession.

Globalization, new technological breakthroughs (such as the Internet) and the enhanced services industry cover long distances and bring people who are miles away every day. This creates an environment with many opportunities and opportunities where information diffuses strongly and strengthens the concept of free markets. It creates, however, complexity that can lead to several problems. In such an environment, information is difficult to remain symmetrical. Markets are no longer effective and do not manage to balance at all times.

Narration is a chain of events that are linked to cause-effect relationships and occur in space and time. All the components of the definition - causality, time and space - are important to narratives, but causality and time are vital. It has beginning, middle and end.

Without narrative information, the management of the company is unlikely to report and describe in a timely manner and in a manner that would be useful to shareholders.

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ιστορικά στοιχεία

Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) είναι ένας ανεξάρτητος οργανισμός ιδιωτικού τομέα ο οποίος με δικά του λόγια είναι ένας «οργανισμός που εργάζεται για την επίτευξη ομοιομορφίας στις λογιστικές αρχές που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε όλο τον κόσμο». Όπως αναφέρεται στο σύνταγμά της, οι στόχοι του Ιδρύματος είναι να «διατυπώσει και να δημοσιεύσει στα πρότυπα λογιστικού ελέγχου του δημόσιου συμφέροντος την τήρηση των οικονομικών καταστάσεων και να προωθήσει την παγκόσμια αποδοχή» και να «εργαστεί για τη βελτίωση και την εναρμόνιση των κανονισμών, πρότυπα και διαδικασίες σχετικά με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. " Το IASB ιδρύθηκε στο Λονδίνο το 1973 και μέχρι το 1998 περιλάμβανε 143 λογιστικές οργανώσεις που εκπροσωπούσαν 2 εκατομμύρια λογιστές σε 103 χώρες (Epstein,1997).

Η IASB δεν είναι ο πρώτος οργανισμός σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο για την προσπάθεια εναρμόνισης των λογιστικών προτύπων. Το Αγγλικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών το 1942 και η Επιτροπή Λογιστικής και Ελεγκτικής Έρευνας του Καναδικού Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών το 1946 μελέτησε την εναρμόνιση σε εθνικό επίπεδο. η Ομάδα Μελετών Διεθνών Λογιστών - η οποία χρηματοδοτήθηκε από Βρετανούς, Αμερικανούς και Καναδούς επαγγελματίες λογιστές - θεώρησε την τυποποίηση από μια παγκόσμια προοπτική και συνέκρινε τις λογιστικές πρακτικές και διαδικασίες των τριών χωρών. Το 1977 η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών συστάθηκε από τα μέλη της IASB και είναι στενά συνδεδεμένη με της IASB (Epstein,1997).

2. Η έννοια της πληροφόρησης

Η έννοια "πληροφόρηση" έχει σημαντική σημασία για όλους τους κλάδους πληροφόρησης. Ίσως για το λόγο αυτό, είναι ένας όρος που έχει οριστεί με αμέτρητους τρόπους, μέσα σε πολλές δεκαετίες. Θα ήταν δίκαιο να ειπωθεί ότι δεν υπάρχει ευρέως αποδεκτός ορισμός ή θεωρητική αντίληψη του όρου. Η έννοια αυτού του όρου εξακολουθεί να αμφισβητείται. Από αυτή την άποψη, το καθεστώς του όρου είναι παρόμοιο με αυτό της "επικοινωνίας" στις επιστήμες της επικοινωνίας (Losee,1998).

Ο ορισμός της πληροφορίας θα πρέπει να καταγράψει τη βασική φύση των φαινομένων πληροφοριών σε μια ακριβή περιγραφή. Ενώ γίνεται σαφής η ομοιότητα μεταξύ φαινομένων πληροφόρησης και άλλων συναφών εννοιών όπως η έννοια, η βεβαιότητα ή η γνώση, ταυτόχρονα πρέπει να προωθούνται οι διαφορές μεταξύ αυτών των εννοιών (Losee,1998).

Η φύση των πληροφοριών μπορεί να μεταφερθεί με τη χρήση μιας μεταφοράς ή ενός μοντέλου. Για παράδειγμα, ο Shannon μοντελοποίησε τις πληροφορίες στις διαδικασίες επικοινωνίας ως μεταφερόμενο μέσω ενός καναλιού. Οι μελετητές και οι μαθητές τους που έχουν εκπαιδευτεί σε αυτό το μοντέλο από τη δεκαετία του 1950 θεωρούν τώρα αυτό το αυτονόητο και προφανή βάση για να οικοδομήσουν σχεδόν οποιαδήποτε συζήτηση σχετικά με την επικοινωνία, αν και οι επιστήμονες της επικοινωνίας έχουν υπερβεί το αρχικό μοντέλο του Shannon (Losee,1998).

Οι πληροφορίες έχουν καθοριστεί με αμέτρητους τρόπους. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, το Cookie Monster αναφέρεται σε αυτό ως ``ειδήσεις ή γεγονότα για κάτι'', ενώ άλλοι έχουν ορίσει πληροφορίες ως νόημα ενός σήματος και ορισμένοι το κατανοούν ως το ίδιο το σήμα. Ο Dretske υποδεικνύει ότι πρέπει να διατηρηθεί αρκετά η κοινή κατανόηση των πληροφοριών, αν υπάρχει θέληση για διατήρηση μιας σύνδεσης με την πλειοψηφία των ιδεών για τις πληροφορίες που υπάρχουν στον πολιτισμό. Επιπλέον, ο ορισμός πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ακριβέστερος, επιτρέποντας την απόρριψη των μη ενημερωτικών φαινομένων. Όταν ο ορισμός εφαρμόζεται σε μελέτες επεξεργασίας πληροφοριών στον άνθρωπο, η πληροφορία μπορεί να έχει ή να μην έχει μια προσωπική πτυχή και η ποσότητα των πληροφοριών δεν χρειάζεται να είναι η ίδια για όλα τα αισθανόμενα όντα σε μια δεδομένη

κατάσταση. Ωστόσο, η ποσότητα των πληροφοριών θα πρέπει να ποικίλει μόνο καθώς άλλοι παράγοντες, οι παράμετροι ενός ορισμού, διαφέρουν μεταξύ των ατόμων. Αυτοί οι εξωτερικοί παράγοντες μπορεί να είναι είτε προσωπικοί είτε υποκειμενικοί και εξακολουθούν να επιτρέπουν έναν ακριβή ορισμό και τη χρήσιμη μέτρηση των πληροφοριών (Losee,1998).

Ένας καλός ορισμός ή θεωρία της πληροφορίας περιγράφει αμφότερα το γεγονός που συμβαίνει ή τι υπάρχει, καθώς και μια εξήγηση των γεγονότων. Επιπλέον, θα πρέπει να φέρει κάποια ομοιότητα με την έννοια της πληροφορίας της φυσικής γλώσσας, αλλά δεν πρέπει να την ακολουθεί όταν ο ορισμός της φυσικής γλώσσας χάνει την γενικότητα και την επεξηγηματική ισχύ της. Αυτό συμβαίνει όταν ο ορισμός της κοινής γλώσσας των πληροφοριών, για παράδειγμα, συγχωνεύεται με την έννοια των χρήσιμων πληροφοριών, δηλαδή οι πληροφορίες είναι κατανοητές σε όλες τις περιπτώσεις χρήσιμες. Για εκείνους που αποδέχονται αυτήν την έννοια των πληροφοριών, αν δεν είναι χρήσιμο, δεν είναι πληροφορίες. Η απαίτηση ότι όλες οι πληροφορίες είναι χρήσιμες περιορίζει τον τομέα των συζητήσεων σχετικά με τις πληροφορίες στις γνωστικές διαδικασίες που μπορούν να "χρησιμοποιήσουν" κάτι (Losee,1998).

Γ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

1. Γενικά η πληροφόρηση

Μετά τη λήξη του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου, η οικονομική σκέψη άλλαξε. Οι επιστήμονες διαπίστωναν συχνά τέτοιες περιπτώσεις αναποτελεσματικότητας και προσπαθώντας να τις εξηγήσουν εισήγαγαν μελέτες οι οποίες ανέτρεπαν τα μέχρι τότε δεδομένα. Η πληροφορία άρχισε να θεωρείται ουσιαστική παράμετρος για την κατάσταση στις αγορές. Παρόλα αυτά η νέα αυτή θεώρηση παρέμενε σε πρώιμο στάδιο. Ο ρόλος της πληροφορίας στην οικονομική επιστήμη αναπτύχθηκε έντονα και πιο ουσιαστικά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες με τη λεγόμενη "Οικονομία των Πληροφοριών" (Economics of Information) (Stiglitz,2008).

Ο πρώτος τρόπος κατανόησης της οικονομίας της πληροφορίας εκτέθηκε στη δεκαετία του 1960. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία προϊόντων, η οικονομία της πληροφορίας λειτουργεί όπως ακριβώς και κάθε άλλη οικονομία, εκτός από την απλή διαφορά ότι υπάρχει μεγαλύτερο ποσοστό αγαθών και υπηρεσιών πληροφορίας που αγοράζονται και πωλούνται. Αυτή η προσέγγιση εξακολουθεί να αποτελεί τη βάση για τη λήψη περισσότερων κυβερνητικών αποφάσεων και η προσέγγιση που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία στατιστικών για την περιγραφή της ανάπτυξης της οικονομίας της πληροφορίας. Αυτή η προσέγγιση είναι χρήσιμη στο έπακρο και έχει το πλεονέκτημα ότι επιτρέπει στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων να συνεχίσουν να εργάζονται με τα αναλυτικά εργαλεία που έχουν χρησιμοποιήσει πάντα. Ωστόσο, οι άνθρωποι του επιχειρηματικού κόσμου όλο και περισσότερο άρχισαν να αισθάνονται ότι αυτή η προσέγγιση δεν καταγράφηκε επαρκώς σε ό,τι συνέβαινε στη σύγχρονη οικονομία - όπου δημιουργήθηκε αξία και γινόταν χρήματα (Stiglitz,2008).

Μέχρι τη δεκαετία του 1970, μερικοί άνθρωποι άρχισαν να αναζητούν μια εναλλακτική κατανόηση της οικονομίας της πληροφορίας εξαιτίας των προβλημάτων που συνδέονταν με τη θεραπεία της πληροφορίας ως εμπορεύματος και με τις κοινωνικές ανισότητες που προέκυψαν από τη διαφοροποιημένη πρόσβαση στις πληροφορίες. Αυτό οδήγησε σε μια θεωρία βασισμένη σε τομέα που ανέφερε ότι η οικονομία της πληροφορίας προέκυψε από την επέκταση των ορίων της ίδιας της οικονομίας μέσω της εμπορευματοποίησης μορφών πληροφοριών που

δεν είχαν προηγουμένως αντιμετωπιστεί ως εμπόρευμα. Ορισμένες από τις νέες μορφές πληροφόρησης θα μπορούσαν να είναι δημόσιες, όπως όταν οι κυβερνητικές βάσεις δεδομένων όπως αυτές που παράγονται από το σύστημα δορυφορικής επιτήρησης των ΗΠΑ μεταβιβάζονται στον ιδιωτικό τομέα. Μερικά από αυτά είναι ιδιωτικά, όπως στο παράδειγμα των λεπτομερειών της προσωπικής ζωής του ατόμου που αγοράζονται και πωλούνται τώρα. Και πάλι, υπάρχει κάποια αλήθεια στις γνώσεις που προσφέρει αυτή η προσέγγιση. Ωστόσο, έχει περιορισμένη επιρροή στη χάραξη πολιτικής επειδή δεν έχει προσφέρει εναλλακτικά αναλυτικά εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να επιλύσουν προβλήματα (Stiglitz,2008).

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, εμφανίστηκε ένας τρίτος τρόπος καθορισμού της οικονομίας της πληροφορίας, που επικεντρώθηκε όχι στα προϊόντα ή στον τομέα αλλά στον τρόπο λειτουργίας της οικονομίας. Με επικεφαλής τον Cristiano Antonelli, υποστηρικτές αυτής της προσέγγισης υποστηρίζουν ότι η σύγχρονη οικονομία είναι μια οικονομία της πληροφορίας επειδή λειτουργεί με ποιοτικά διαφορετικούς τρόπους από το πώς η οικονομία λειτουργούσε σε προηγούμενα στάδια. Ο Antonelli και άλλοι ισχυρίζονται ότι στην οικονομία της πληροφορίας, η συνεργασία και ο συντονισμός είναι εξίσου σημαντικοί με τον ανταγωνισμό για μακροπρόθεσμη οικονομική επιτυχία. Επειδή διάφοροι τύποι οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών οντοτήτων είναι τόσο αλληλένδετοι σε όλες τις δραστηριότητές τους, αυτοί οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι υπάρχουν ελάχιστα πράγματα που στην πραγματικότητα συμβαίνουν στην αγορά όπως εξιδανικεύονται από τους νεοκλασικούς οικονομολόγους του τέλους του δέκατου ένατου αιώνα. Αντίθετα, οι περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες πραγματοποιούνται μέσω της "εναρμόνισης" των διαφόρων τύπων συστημάτων πληροφοριών μεταξύ τους (Myerson,2008).

Παρόλο που και οι τρεις αυτές απόψεις χρησιμοποιούνται για τη στήριξη της λήψης αποφάσεων από διάφορες ομάδες, τόσο οι δημόσιοι όσο και οι ιδιωτικοί φορείς λήψης αποφάσεων μετατοπίζονται σταδιακά από την πιο παραδοσιακή προσέγγιση σε μια εκτίμηση των μοναδικών πληροφοριακών χαρακτηριστικών αυτών που πολλοί αποκαλούν σήμερα " "Οι εταιρείες αλλάζουν επειδή διαπιστώνουν ότι οι παραδοσιακοί τρόποι σκέψης δεν λαμβάνουν υπόψη το τι βιώνουν. Οι κυβερνήσεις

αλλάζουν προκειμένου να παραμείνουν ανταγωνιστικές με άλλους τύπους οργανισμών - όπως οι διεθνικές εταιρείες - στους σύγχρονους αγώνες για εξουσία (Myerson,2008).

Η νέα αυτή θεώρηση αποδεικνύεται εύλογη αφού είναι κοινά αποδεκτό ότι οι νέες ειδήσεις και γενικά η διαθέσιμη πληροφόρηση αποτελούν ρυθμιστικό παράγοντα και επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη συμπεριφορά και τις επιλογές των συμμετεχόντων στις αγορές. Για παράδειγμα, μια είδηση για την απόφαση μιας εταιρίας να αυξήσει το μέρισμά (Myerson,2008).

Σήμερα, πολλοί επιστήμονες υποστηρίζουν ότι ένα μόνο κομμάτι πληροφορίας μπορεί να κάνει μια αγορά να καταρρεύσει. Και αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι εμφανίζονται αρκετά συχνά καταστάσεις όπως αστάθεια, έλλειψη ρευστότητας, κατάρρευση και κρίσεις. Τα φαινόμενα αυτά μπορεί να εξελιχθούν τοπικά ή να λάβουν πιο γενικευμένες ή ακόμη και παγκόσμιες διαστάσεις. Το πιο πρόσφατο περιστατικό που έλαβε χώρα αποτελεί η κρίση του 2007 – 2008 που ξεκίνησε από την αγορά κατοικιών στην Αμερική και εξελίχθηκε στη δεύτερη χειρότερη χρηματοπιστωτική κρίση όλων των εποχών. Πολλοί επιστήμονες πιστεύουν ότι σημαντικά προβλήματα πληροφόρησης συνέβαλαν στη δημιουργία αλλά κυρίως αποτέλεσαν και τους λόγους που έλαβε τέτοιες διαστάσεις η συγκεκριμένη κατάσταση (Myerson,2008).

Η οικονομία της πληροφορίας είναι ένας κλάδος της μικροοικονομικής θεωρίας που μελετά τον τρόπο με τον οποίο τα συστήματα πληροφοριών και οι πληροφορίες επηρεάζουν την οικονομία και τις οικονομικές αποφάσεις. Οι πληροφορίες έχουν ειδικά χαρακτηριστικά: Είναι εύκολο να δημιουργηθούν αλλά δύσκολα έμπιστες. Είναι εύκολο να εξαπλωθούν αλλά δύσκολο να ελεγχθούν, επίσης, επηρεάζουν πολλές αποφάσεις. Αυτά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (σε σύγκριση με άλλα είδη αγαθών) περιπλέκουν πολλές τυπικές οικονομικές θεωρίες (Allen,1990).

Υπάρχουν διάφορα υποπεδία οικονομικής πληροφόρησης. Οι πληροφορίες ως σήμα έχουν περιγραφεί ως ένα είδος αρνητικού μέτρου αβεβαιότητας. Περιλαμβάνει πλήρη και επιστημονική γνώση ως ειδικές περιπτώσεις. Οι πρώτες ιδέες στην οικονομία της πληροφορίας σχετίζονται με την οικονομία των

πληροφοριακών αγαθών. Τις τελευταίες δεκαετίες σημειώθηκαν σημαντικές προόδους στη μελέτη των ασυμμετριών πληροφοριών και των επιπτώσεών τους στη θεωρία των συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της αποτυχίας της αγοράς ως πιθανότητα (Wilson,2008).

Οι οικονομικές πληροφορίες σχετίζονται τυπικά με τη θεωρία των παιγνιδιών ως δύο διαφορετικούς τύπους παιγνιδιών που μπορούν να ισχύουν, συμπεριλαμβανομένων των παιγνιδιών με τέλεια πληροφόρηση, πλήρεις πληροφορίες, και ελλιπείς πληροφορίες . Οι πειραματικές μέθοδοι και οι μέθοδοι θεωρίας παιγνίων έχουν αναπτυχθεί για να μοντελοποιήσουν και να δοκιμάσουν θεωρίες της οικονομίας της πληροφορίας, συμπεριλαμβανομένων πιθανών εφαρμογών δημόσιας πολιτικής, όπως ο σχεδιασμός μηχανισμών, για να προωθήσουν την ανταλλαγή πληροφοριών και την βελτίωση της συμπεριφοράς (Branderburger,2008).

Το σημείο εκκίνησης της οικονομικής ανάλυσης είναι η παρατήρηση ότι η πληροφορία έχει οικονομική αξία, διότι επιτρέπει στα άτομα να κάνουν επιλογές που αποφέρουν υψηλότερες αναμενόμενες αποδόσεις ή αναμενόμενη χρησιμότητα από ό,τι θα αντλούσαν από τις επιλογές που είχαν γίνει ελλείψει πληροφοριών (Branderburger,2008).

Μεγάλο μέρος της βιβλιογραφίας στην οικονομία της πληροφορίας αρχικά εμπνεύστηκε από τον Friedrich Hayek «Η Χρήση της Γνώσης στην Κοινωνία» σχετικά με τις χρήσεις του μηχανισμού τιμών, επιτρέποντας στην αποκέντρωση της πληροφορίας να διατάξει την αποτελεσματική χρήση των πόρων. Μολονότι το έργο του Hayek αποσκοπούσε να δυσφημίσει την αποτελεσματικότητα των κεντρικών γραφείων σχεδιασμού σε ένα σύστημα ελεύθερης αγοράς, η πρότασή του ότι οι μηχανισμοί των τιμών διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με την έλλειψη αγαθών που ενέπνευσαν τους Abba Lerner, Tjalling Koopmans, Leonid Hurwicz, George Stigler κ.ά. στον τομέα της οικονομίας των πληροφοριών. Πέρα από τον συντονισμό της αγοράς μέσω του μηχανισμού τιμών, οι συναλλαγές μπορούν επίσης να εκτελεστούν εντός των οργανισμών (Wilson,2008).

2. Η σημασία της πληροφόρησης

Η πληροφορία είναι μια συνήθης έννοια που υπάρχει σε πολλές πτυχές της ζωής μας. Λαμβάνουμε νέα καθημερινά από την τηλεόραση, τις εφημερίδες, το ραδιόφωνο, το internet, ακόμη και από τους συνανθρώπους και το περιβάλλον γύρω μας. Αυτά τα δεδομένα επηρεάζουν συνεχώς τη συμπεριφορά και τις αποφάσεις μας. Ομοίως, σημαντική πηγή πληροφόρησης μπορεί να θεωρηθεί και το παρελθόν αφού μέσα από ιστορικά δεδομένα μπορούμε να αποκτήσουμε γνώση και εμπειρία, να αποφύγουμε λάθη που έχουν ήδη συμβεί και να προβλέψουμε πώς μπορεί να εξελιχθεί μια κατάσταση στο μέλλον.

Είναι δύσκολο να δοθεί ένας ακριβής ορισμός της πληροφορίας. Η έννοια είναι εκ φύσεως άυλη, αρκετά περιεκτική και δεν είναι εύκολο να προσδιοριστεί επακριβώς. Δεν είναι μονοδιάστατη και υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να περιγράψουν τη σημασία της. Κάθε επιστήμη, για παράδειγμα, βλέπει τον όρο από διαφορετική οπτική και τον περιγράφει με το δικό της τρόπο. Την ίδια άποψη εξέφρασε και ο Shannon (1993), ο οποίος με τη μελέτη του για την επικοινωνία και την πληροφορία καθώς και το βιβλίο "The Mathematical Theory of Communication" (1949) έβαλε τα θεμέλια για τη σύγχρονη θεωρία της πληροφορίας.

Για να δώσουμε έναν αρχικό ορισμό θα χρησιμοποιήσουμε το λεξικό του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1998) σύμφωνα με το οποίο:

«πληροφορία είναι στοιχείο, μήνυμα (είδηση, ανακοίνωση, δήλωση, αναφορά κτλ.) που περιέχει και μεταδίδει μια γνώση για κάποιον ή για κάτι».

Σε γενικές γραμμές, λοιπόν, αυτό που μπορούμε να ισχυριστούμε για τον όρο που εξετάζουμε είναι ότι μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα στοιχείο που αποτελεί γνώση και μεταδίδεται από άτομο σε άτομο.

Μία προσπάθεια να δοθεί ένας ορισμός έγινε και από το Favereau (2001) σύμφωνα με τον οποίο:

«η πληροφορία ορίζεται ως κάθε πηγή νοήματος σε μια γενική θεωρία της

ανθρώπινης δράσης».¹

Είναι ο πρώτος που εισάγει τη σημασιολογική της πλευρά στη μελέτη του και τη συνδέει με έννοιες όπως η περιορισμένη λογική (bounded rationality) και η διαδικαστική λογική (procedural rationality). Υποστηρίζει ότι ο συγκεκριμένος παράγοντας υπέστη μεταβολές στη διάρκεια των τελευταίων ετών και παραθέτει τις τρεις πλευρές αυτής της αλλαγής:

α) τη δυναμική πλευρά όσον αφορά στις προσδοκίες των παραγόντων και τη διαδικασία της μάθησης,

β) τη δομική πλευρά όσον αφορά στην έννοια της προσοχής που δίνουμε στο μήνυμα που λαμβάνουμε και την ιεραρχία με την οποία το κατατάσσουμε και

γ) τη συλλογική πλευρά όσον αφορά στο συντονισμό και τη δύναμη που επικρατεί ανάμεσα στους ανθρώπους που αποτελούν την οικονομία. Η ανάλυσή του βασίζεται στη μελέτη των Kahneman et al. (1982).

Επιπρόσθετα, ο Favereau εισάγει μια νέα οπτική του όρου αναφέροντας ότι μπορεί να θεωρηθεί εμπόρευμα εφόσον κυκλοφορεί αλλά πιστεύει ότι αυτός είναι ένας πολύ περιορισμένος ορισμός. Η μελέτη του καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πληροφορία είναι μια έννοια πολύ πιο γενική. Ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να ταυτιστεί με τη σημασία του εμπορεύματος γιατί δεν είναι όλες οι πληροφορίες εκμεταλλεύσιμες, ούτε ισόμετρες και δεν μπορούν πάντα να διακινηθούν. Και, φυσικά, δεν είμαστε διατεθειμένοι να πληρώσουμε για οποιαδήποτε πληροφορία κάποιο αντίτιμο.

Βέβαια, αν σκεφτεί κανείς τα ποσά που διακινούνται στις αγορές καθημερινά για την απόκτηση ειδήσεων που θα εξασφαλίσουν στους επενδυτές ένα καλύτερο αποτέλεσμα, το γεγονός αυτό μάλλον υποδεικνύει ότι αρκετές φορές η πληροφορία λαμβάνει τη θέση εμπορεύματος. Για το λόγο αυτό ο Petit (2001), σχολιάζοντας τη μελέτη του Favereau, προχωράει την ανάλυση και υποστηρίζει ότι σε μια οικονομία σαν αυτή που διαμορφώνεται με βάση την καινούρια θεώρηση πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας την εμπορεύσιμη πλευρά της (αρκεί να σκεφτούμε πως λειτουργεί ο κλάδος των υπηρεσιών) καθώς επίσης να μας απασχολεί η κυκλοφορία

¹ Favereau 2001, σ. 93

και η επεξεργασία της.

Από την άλλη πλευρά, όμως, σύμφωνα με τη Fenner, η πληροφορία διαφέρει και σε πολλά στοιχεία. Για παράδειγμα, δεν παράγεται πάντα, καμία δεν είναι ίδια με κάποια άλλη, μπορεί να παραχθεί και με μηδενικό κόστος, μπορεί να είναι αληθής ή ψευδής κλπ. Για αυτό και η Fenner τελικά συμπεραίνει ότι η αξία της είναι δύσκολο να μετρηθεί. Η προσπάθεια που έγινε να μετρηθεί σε χρηματικούς όρους δεν αποτέλεσε σωστή προσέγγιση, γεγονός που επισήμανε και ο Stiglitz (2000). Η Fenner καταλήγει ότι η πληροφορία είναι πολύ σημαντική στις μέρες μας και θα πρέπει να καθοριστεί η αποτύπωση της αξίας της, δηλαδή η τιμή της, κυρίως με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, αν και αυτή δεν θα είναι μια εύκολη διαδικασία. Επίσης, υποστηρίζει ότι θα πρέπει να καθοριστεί και το πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο θα διακινούνται τα διαθέσιμα μηνύματα στη νέα "κοινωνία της πληροφορίας".

Μέσα από αυτή τη σύντομη ανάλυση, λοιπόν, προσπαθήσαμε να καθορίσουμε όσο ήταν δυνατόν τον όρο με τον οποίο κυρίως θα ασχοληθούμε στη μελέτη μας και να αναδείξουμε πως εξελίχθηκε και εισήχθη στην οικονομική σκέψη για να αρχίσει να λαμβάνει αξιόλογη θέση και να επεξηγεί καλύτερα την οικονομική θεωρία. Πριν ολοκληρώσουμε την ανάλυσή μας, είναι βασικό να εκθέσουμε μια ουσιαστική διάκριση της έννοιας πάνω στην οποία βασίζεται και η αμφισβήτηση των αποτελεσματικών αγορών. Ο σημαντικός αυτός διαχωρισμός της πληροφορίας είναι ότι διακρίνεται σε δημόσια (public) και ιδιωτική (private).

- Δημόσια είναι η πληροφορία που είναι γνωστή και προσβάσιμη σε όλους την ίδια στιγμή και σε αυτήν την περίπτωση λέμε ότι έχουμε συμμετρική πληροφόρηση.
- Ιδιωτική είναι η πληροφορία που τη γνωρίζει μόνο ένα μέρος του πληθυσμού ή των επενδυτών ή της αγοράς και σε αυτήν την περίπτωση λέμε ότι έχουμε ασύμμετρη πληροφόρηση.

Η θεωρία των αποτελεσματικών αγορών προϋποθέτει ότι σε δεδομένη χρονική στιγμή άπαντες οι συμμετέχοντες γνωρίζουν πλήρως την πληροφόρηση που υπάρχει, δηλαδή ότι όλες οι πληροφορίες είναι δημόσιες. Στην πραγματικότητα, όμως, αρκετά συχνά παρατηρείται ότι σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή ορισμένοι γνωρίζουν περισσότερα από τους υπόλοιπους και έτσι δημιουργούνται ασυμμετρίες.

Τότε οι αγορές παύουν να λειτουργούν επιτυχώς και η θεωρία των αποτελεσματικών αγορών χάνει την ισχύ της. Με την έννοια της ασύμμετρης πληροφόρησης και το ρόλο της θα ασχοληθούμε διεξοδικά σε επόμενη ενότητα εφόσον αποτελεί σημαντικό κομμάτι της εξέλιξης της νέας οικονομικής σκέψης. Προς το παρόν κρίνεται απαραίτητο να γίνει μια αναφορά στην έννοια της φήμης ώστε να γίνει αντιληπτή η διάκριση της από την πληροφορία.

3. Ο Ρόλος της Πληροφορίας στην Οικονομία

Οι πληροφορίες είναι όντως πολύ σημαντικές για τους επενδυτές, κυρίως γιατί οι ίδιοι δεν γνωρίζουν εκ των προτέρων την έκβαση της επένδυσής τους. Μπορούν να βασίζονται μόνο σε προβλέψεις, οι οποίες προκύπτουν είτε από απλά προαισθήματα είτε από κάποια έρευνα. Και αυτές οι προβλέψεις διαμορφώνονται με βάση τις ειδήσεις που κυκλοφορούν στο περιβάλλον τους. Για παράδειγμα, η αξία μιας επιχείρησης, η κεφαλαιακή της δομή, τα κέρδη της, τα μερίσματά της, οι επενδύσεις της, οι νέες μετοχές που εκδίδει, το χρέος της αποτυπώνουν όλα πληροφορίες που ενδιαφέρουν τους επενδυτές. Επίσης, οι αναλύσεις ενός χρηματιστή, οι ανακοινώσεις των τραπεζικών ιδρυμάτων, οι κυβερνητικές αποφάσεις και οι κινήσεις των άλλων επενδυτών αποτελούν εξίσου σημαντική πληροφόρηση. Τα νέα, λοιπόν, κατακλύζουν τις αγορές και αποτελούν ουσιαστική παράμετρο για τις συναλλαγές.

Στην πραγματικότητα οι πληροφορίες γεννιούνται μέσα στις αγορές από την αλληλεπίδραση των ατόμων. Κάθε μέρα στις αγορές λαμβάνει χώρα ένας τεράστιος αριθμός συναλλαγών και ένα μεγάλο μέρος των πόρων διατίθεται για τη συλλογή, την επεξεργασία και τη μετάδοση μηνυμάτων. Αυτό υποδηλώνει πόσο σημαντική είναι η γνώση, για το λόγο αυτό και η κίνηση στις χρηματιστηριακές αγορές καθορίζεται από τα νέα που κυκλοφορούν, τα οποία αποτελούν κίνητρο για συναλλαγή/διαπραγμάτευση (trading). Η κίνηση στις αγορές, όμως, καθορίζεται όχι μόνο από το πόσες πληροφορίες κυκλοφορούν αλλά και κατά πόσο αυτές είναι ακριβείς. Αν οι επενδυτές δεν είναι σωστά ενημερωμένοι, δεν μπορούν να κάνουν επιτυχημένες επιλογές.

Επομένως, το πόση και ποια πληροφόρηση κυκλοφορεί στις αγορές καθορίζει και τη λειτουργία της. Είναι πραγματικά τόσο σημαντική που πολλοί δημιουργούν

εταιρίες που πουλάνε πληροφορίες. Αυτό συμβαίνει, πρώτον, γιατί πολλές φορές οι οικονομικοί σύμβουλοι και οι πράκτορες δεν έχουν την ικανότητα να τις αποκτήσουν και να τις διαχειριστούν μόνοι τους. Δημιουργώντας εταιρίες μπορούν να ξεπεράσουν συλλογικά αυτό το εμπόδιο αφού μέσα από αυτές μπορούν να τις αξιοποιήσουν καλύτερα και κυρίως προς το συμφέρον τους. Δηλαδή, μπορούν να τις χειραγωγήσουν, να τις εξατομικεύσουν, να τις μεταδώσουν μόνο μερικώς ή πλήρως, να τους προσθέσουν θόρυβο ή ανακρίβεια κλπ. Ένας δεύτερος λόγος για τη δημιουργία αυτών των εταιριών αναφέρεται στο ότι ο κάθε επενδυτής δεν μπορεί να έχει ανά πάσα στιγμή πρόσβαση σε όλη την πληροφόρηση που χρειάζεται πλήρως και γρήγορα είτε από έλλειψη ικανοτήτων είτε από έλλειψη πόρων και χρόνου. Έτσι, είναι διατεθειμένος να απευθυνθεί σε αυτές τις εταιρίες για να αποκτήσει άμεσα οτιδήποτε χρειάζεται.

Σε ένα χαρακτηριστικό άρθρο των Dur και Swank (2005) εξετάζεται ο ρόλος που διαδραματίζουν οι πράκτορες (agents) στη συλλογή και τη μετάδοση πληροφοριών και αναλύει δύο σημαντικά προβλήματα που μπορεί να δημιουργηθούν από την ύπαρξη αυτών και των εταιριών τους. Το πρώτο πρόβλημα αναφέρεται στη δύναμη που μπορεί να αποκτήσουν όταν πολύ σημαντικές αποφάσεις βασίζονται στην άποψή τους και στην πληροφόρηση που διαθέτουν, ενώ μάλιστα οι ενδιαφερόμενοι περιβάλλονται από αβεβαιότητα και δεν μπορούν να την επαληθεύσουν. Το δεύτερο πρόβλημα έχει να κάνει με την αδυναμία του ενδιαφερόμενου να διασταυρώσει αν ο εντολοδόχος έχει καταβάλει αρκετή προσπάθεια στο να αποκτήσει την πληροφορία. Δηλαδή, δεν μπορεί να είναι σίγουρος ότι αυτό που του προσφέρεται είναι ποιοτικό και αξιόπιστο.

Οι Dur και Swank για να στηρίξουν την ανάλυσή τους χρησιμοποιούν ένα μοντέλο στο οποίο ο υπεύθυνος για ένα δημόσιο έργο πρέπει να αποφασίσει αν το σχέδιο πρέπει να υλοποιηθεί ή όχι. Για να πάρει την απόφασή του απευθύνεται σε έναν πράκτορα. Εξετάζουν τρεις διάφορες περιπτώσεις και καταλήγουν στα εξής συμπεράσματα:

- το πόση προσπάθεια θα καταβληθεί από τον εντολοδόχο για να συλλέξει τις πληροφορίες που χρειάζεται εξαρτάται από το αν είναι προκατειλημμένος απέναντι σε μία από τις δύο εναλλακτικές ή όχι. Δηλαδή αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια, πρέπει να επιλέξουμε

έναν όσο το δυνατόν πιο αμερόληπτο.

- με δεδομένη την πληροφόρηση που διαθέτει, όσο περισσότερο διαφέρει η αντίληψη του πράκτορα για το δημόσιο συμφέρον από την αντίστοιχη αντίληψη του υπεύθυνου, τόσο λιγότερο αξιόπιστη είναι η πρότασή του. Δηλαδή, αν θέλουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, πρέπει να επιλέξουμε κάποιον που έχει την ίδια αντίληψη με εμάς.

- όταν η πληροφόρηση του πράκτορα δεν είναι δεδομένη και ο υπεύθυνος είναι έστω και λίγο προκατειλημμένος ως προς μία εναλλακτική, για να βελτιωθεί η αξιοπιστία της πληροφόρησης πρέπει να επιλεγεί κάποιος λιγότερο προκατειλημμένος από τον υπεύθυνο.

Αυτό στο οποίο καταλήγουν οι Dur και Swank είναι ότι το συμφέρον του υπεύθυνου με το συμφέρον του πράκτορα δεν απέχουν πολύ όταν η απόκτηση πληροφοριών δεν εμπεριέχει κόστος. Στη περίπτωση όμως, που η πληροφόρηση είναι πολύ σημαντική και εξαρτάται από την προσπάθεια που θα καταβληθεί, αυτός που θα επιλεγεί πρέπει να έχει την ακριβώς αντίθετη αντίληψη από τον υπεύθυνο γιατί μόνο τότε έχει ισχυρό κίνητρο να συλλέξει δεδομένα ώστε να πείσει τον υπεύθυνο για την πρότασή του.

Επομένως, δεν είναι πάντοτε άμεσα διαθέσιμα όλα τα νέα και οι ενδιαφερόμενοι τελικά πρέπει να καταβάλουν προσπάθεια για να τα αποκτήσουν. Πολλές φορές, όπως αναφέραμε, πολλοί είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν κάποιον ειδικό για να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες. Γενικά, υπάρχει η δυνατότητα διαμεσολάβησης, δηλαδή ένας μάνατζερ μπορεί να λαμβάνει το ρόλο του αντιπροσώπου και να διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο των πελατών του. Οι επενδυτές καταφεύγουν σε αυτό το είδος επένδυσης για συνεχή υποστήριξη, αμεσότητα και γρήγορο καθορισμό των τιμών. Αυτός, όμως, ο τρόπος επένδυσης εμπεριέχει κάποιους κινδύνους.

Πρώτον, ο επενδυτής δεν μπορεί να είναι σίγουρος εκ των προτέρων για τις ικανότητες και την πληροφόρηση που διαθέτει ο μάνατζερ (Αυτό το πρόβλημα ονομάζεται adverse selection). Δεύτερον, ο επενδυτής δεν μπορεί να είναι σίγουρος ότι ο μάνατζερ, αφού επιλεγεί, θα καταβάλει τη μεγαλύτερη δυνατή προσπάθεια για να την αποκτήσει και να τη χρησιμοποιήσει σωστά (Αυτό το πρόβλημα ονομάζεται

moral hazard). Τέλος, ο επενδυτής μπορεί να έχει αντικρουόμενα συμφέροντα με το μάνατζερ και έτσι αυτός να μην λειτουργεί πάντα προς όφελος του επενδυτή (Αυτό το πρόβλημα ονομάζεται agency problem). Τα προβλήματα που περιγράφηκαν παραπάνω, και κυρίως τα δύο πρώτα, αποτελούν τη βάση της θεωρίας της ασυμμετρίας πληροφόρησης με την οποία θα ασχοληθούμε αναλυτικά στην επόμενη ενότητα.

Δεν είναι, ωστόσο, όλοι οι επενδυτές διατεθειμένοι να πληρώσουν για μια είδηση, ιδίως αν θεωρούν ότι το τίμημα για την απόκτησή της είναι πολύ υψηλό. Σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να βασιστούν στο γεγονός ότι η πληροφόρηση που υπάρχει και έχουν αποκτήσει ήδη οι άλλοι επενδυτές μεταδίδεται μέσα από τις τιμές που επικρατούν στην αγορά. Αυτή η άποψη ήταν αποδεκτή ακόμη και από την κλασική θεωρία των τέλει αγορών. Επομένως, μπορούν οι επενδυτές να μην την αποκτήσουν αλλά να τη μάθουν παρατηρώντας τις συναλλαγές. Οι αξίες των περιουσιακών στοιχείων (assets), δηλαδή, αποτυπώνουν τις πληροφορίες που κυκλοφορούν και αποτελούν κίνητρο για τη συμμετοχή ή όχι των ενδιαφερομένων στην αγορά. Έτσι αυτό που συμβαίνει είναι, από τη μια πλευρά, οι επίδοξοι επενδυτές να συλλέγουν δεδομένα από άλλους παρατηρώντας τις τιμές που διαμορφώνονται στην αγορά και από την άλλη πλευρά, οι επενδυτές που συναλλάσσονται στην αγορά να φανερώνουν την ιδιωτική τους πληροφόρηση και τις προσδοκίες τους μέσα από τις κινήσεις τους.

Ο Hayek (1945) ασχολήθηκε από πολύ νωρίς με αυτό το θέμα. Καταρχάς τόνισε ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην αγορά ένα συγκεκριμένο ορθολογικό μοντέλο γιατί δεν είναι όλα τα νέα πάντα δεδομένα και γνωστά σε όλους τους συμμετέχοντες. Επίσης, ένας μόνο άνθρωπος δεν μπορεί σε δεδομένη χρονική στιγμή να κατέχει όλη την πληροφόρηση που κυκλοφορεί. Αντίθετα, τα μηνύματα κυκλοφορούν διάσπαρτα ανάμεσα σε άτομα που διαφέρουν μεταξύ τους και πολλές φορές είναι ατελή και αντιφατικά. Πολλά άτομα λειτουργούν έχοντας κάποια ιδιαίτερη γνώση την οποία την ίδια στιγμή οι υπόλοιποι δεν την έχουν. Και αυτό είναι το κύριο οικονομικό πρόβλημα που έχει να αντιμετωπίσει η κάθε κοινωνία. Πως, δηλαδή, θα καταφέρει να καταστήσει τέλεια και διαθέσιμη σε όλους τους ενδιαφερόμενους την ενημέρωση που κυκλοφορεί.

Σύμφωνα με τον Hayek, ένας μηχανισμός των τιμών μπορεί να δώσει τη λύση

σε αυτό το πρόβλημα. Συγκεκριμένα υποστηρίζει ότι σε ένα τόσο ευρύ περιβάλλον σαν αυτό των αγορών στο οποίο η πληροφορία κυκλοφορεί διάχυτη, οι τιμές μπορούν να επέχουν θέση συντονιστή βοηθώντας τα άτομα να οργανώσουν τις κινήσεις τους. Αυτό υποδηλώνει ότι οι ενδιαφερόμενοι δρουν ασυναίσθητα σαν ένα σύνολο, το οποίο αλληλεπιδρώντας διαμορφώνει τις τιμές μέσα από τις οποίες μεταδίδεται η πληροφόρηση που υπάρχει. Με αυτόν τον τρόπο επικοινωνείται μόνο οτιδήποτε κρίνεται απαραίτητο και μόνο σε αυτούς που αφορά.

Ο Hayek τόνισε ότι μέχρι τότε δεν είχε δοθεί στο σύστημα των τιμών η σημαντικότητα που του άρμοζε ως μέσο μετάδοσης μηνυμάτων. Το γεγονός αυτό δεν ισχύει πια. Μέχρι σήμερα πολλοί επιστήμονες έχουν ασχοληθεί με αυτό και το ρόλο του. Για παράδειγμα, ένα σημαντικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο Jordan (1982) είναι ότι όταν χρησιμοποιείται ένα μοντέλο τιμών χρειάζεται λιγότερη πληροφόρηση για να επιτύχουμε την επιθυμητή διανομή στην αγορά και να έρθουμε σε ισορροπία. Βέβαια, μια άλλη σημαντική διαπίστωση είναι αυτή του Kirman (2001), σύμφωνα με τον οποίο δεν είναι δυνατόν να βρεθεί ένα μοντέλο τιμών που θα ισχύει γενικώς σε όλες τις αγορές και πως ένα τέτοιο μοντέλο θα απαιτούσε πολλή πληροφόρηση. Ο Kirman υποστηρίζει ότι το σημαντικότερο είναι να καταλάβουμε πως μεταδίδεται η πληροφορία μέσα σε μια οικονομία.

Ο σημαντικός ρόλος των τιμών είχε αναγνωριστεί όπως αναφέραμε και λίγο νωρίτερα και από τη θεωρία των αποτελεσματικών αγορών. Συγκεκριμένα, η κλασική θεώρηση υποστήριζε ότι, εκτός από τη δημόσια που είναι πάντοτε ευρέως γνωστή, η ιδιωτική πληροφόρηση που κατέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην αγορά, αποτυπώνεται πλήρως στις αξίες των αγαθών που διαμορφώνονται. Αυτή η υπόθεση, όμως, αμφισβητήθηκε από τη νέα θεώρηση των αγορών στη συνέχεια. Η οικονομική θεωρία της πληροφορίας σαφώς αναγνωρίζει το ρόλο των τιμών ως μέσο μετάδοσης πληροφοριών, δεν υποστηρίζει όμως ότι όλη η ιδιωτική πληροφόρηση αποτυπώνεται ανά πάσα στιγμή σε αυτές. Αν το γεγονός αυτό ίσχυε τότε οι ενδιαφερόμενοι θα παρατηρούσαν μόνο αυτές και δεν θα είχαν κανένα κίνητρο να αποκτήσουν ιδιωτική ενημέρωση. Η πραγματικότητα, όμως, αποδεικνύει το ακριβώς αντίθετο. Και το κλασικό μοντέλο δεν καταφέρνει να αποτυπώσει πλήρως την πραγματική οικονομία.

Η νέα θεωρία υποστηρίζει ότι οι τιμές αποτελούν βασικό και αρκετά

πληροφοριακό κομμάτι για την επίτευξη αποτελεσματικότητας στην αγορά αλλά στην πραγματικότητα δεν αντικατοπτρίζουν πάντοτε όλη την πληροφόρηση που είναι διαθέσιμη. Πρέπει πολλές φορές να λαμβάνουμε υπόψη τη συμπεριφορά των επενδυτών και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους αφού αποτελούν σινιάλα. Γενικά, μπορεί να γίνει εύκολα αντιληπτό ότι όσο πιο πολλοί επενδυτές αποκτούν πληροφόρηση, τόσο πιο ενδεικτικές γίνονται οι τιμές οπότε οι απληροφόρητοι έχουν όλο και μικρότερο κίνητρο να αποκτήσουν δική τους. Και όσο οι επενδυτές συνεχίζουν να συμμετέχουν στην αγορά και να συναλλάσσονται, τόσο περισσότερες πληροφορίες αποτυπώνονται στις αξίες.

Επίσης οι επενδυτές γνωρίζουν ότι όσο πιο επιθετικά συναλλάσσονται σήμερα, τόσο περισσότερη από την ιδιωτική τους πληροφόρηση αποκαλύπτεται (και αυτό μπορεί να τους στερήσει μελλοντικές ευκαιρίες). Σύμφωνα με τον Barucci (2003), όταν το κίνητρο των συναλλασσομένων είναι να κερδοσκοπήσουν και να αντισταθμίσουν τον κίνδυνο τότε οι τιμές γίνονται ακόμη πιο αντιπροσωπευτικές. Αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι οι ενδιαφερόμενοι λαμβάνουν υπόψη τους όλα τα μηνύματα που έχουν στη διάθεσή τους για να αποφασίσουν και να δράσουν. Αυτά τα μηνύματα τελικά αντλούνται κυρίως από δύο πηγές: τις τιμές που διαμορφώνονται και την ιδιωτική πληροφόρηση που διαθέτουν. Επομένως, οι τιμές (με τις πληροφορίες που αυτές αποτυπώνουν) αποτελούν ρυθμιστικό και ελεγκτικό παράγοντα για την αγορά.

Το παρελθόν αποτελεί σημαντική πηγή πληροφοριών. Μία από τις μεθόδους που βασίζεται σε αυτό είναι η τεχνική ανάλυση η οποία αποτελεί εξέταση του παρελθόντος και παρέχει στους επενδυτές πολύτιμη πληροφόρηση. Έχουν αναπτυχθεί όλα αυτά τα χρόνια πολλά διαφορετικά χρηματοοικονομικά μοντέλα από τους επιστήμονες τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι επενδυτές.

Ένας ακόμη ενδεικτικός παράγοντας των αγορών είναι ο όγκος των συναλλαγών που λαμβάνουν χώρα σε αυτές και μπορεί να βοηθήσει στις προβλέψεις. Αν ο αριθμός των συναλλαγών που πραγματοποιούνται είναι μεγάλος, τότε υποδηλώνει ότι κυκλοφορεί πληροφόρηση, είτε δημόσια είτε ιδιωτική, με βάση την οποία συναλλάσσονται οι συμμετέχοντες. Συνήθως, όταν είναι γνωστό ότι η πληροφόρηση που μεταδίδεται είναι δημόσια, τότε αυξάνονται οι συναλλαγές λόγω θετικών βλέψεων των επενδυτών, εφόσον νιώθουν ότι στην αγορά δεν υπάρχουν

ασυμμετρίες. Όταν, όμως, η πληροφόρηση είναι ιδιωτική χωρίς να έχουν όλοι πρόσβαση σε αυτή, τότε ο όγκος των συναλλαγών μπορεί και να μειωθεί λόγω αβεβαιότητας και έλλειψης συμμετρίας. Βέβαια, όταν ένας επενδυτής λάβει μια ιδιωτική πληροφορία αυτό αποτελεί κίνητρο για συναλλαγή. Σε γενικές γραμμές, όπως αναφέραμε και παραπάνω, όσο πιο πολύ και πιο επιθετικά συναλλάσσονται οι επενδυτές, δηλαδή όσο μεγαλύτερος είναι ο όγκος, τόσο περισσότερη πληροφορία αποκαλύπτεται.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας πληροφόρησης, ο οποίος αρκετά συχνά λαμβάνεται υπόψη, είναι η ανακοίνωση των ετήσιων αποτελεσμάτων από τις διάφορες εταιρίες μέσω των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που παρέχουν στη δημοσιότητα. Μέσω αυτών πληροφορείται στο κοινό η οικονομική θέση της εταιρίας, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της, τα κέρδη ή οι ζημιές της. Μπορούν, έτσι, οι επενδυτές να έχουν μια άποψη για τις δυνάμεις και τις αδυναμίες της κάθε εταιρίας και να κάνουν προβλέψεις. Μερικές φορές, αυτές οι καταστάσεις δεν αποτυπώνουν την πραγματική εικόνα μιας επιχείρησης εφόσον πολλοί αναλυτές τις παραποιούν για να αποκρύπτουν μειονεκτήματα και δυσχέρειες της. Σε αυτές τις περιπτώσεις έχουμε συγκάλυψη και παραπληροφόρηση των επενδυτών γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε ασυμμετρίες και να δημιουργήσει φούσκες στις αγορές οι οποίες όταν αποκαλυφθούν προκαλούν σοκ, αβεβαιότητα, ακόμη και κατάρρευση. Αυτή η σκέψη επιβεβαιώθηκε έντονα τη δεκαετία του '90 με αλληπάλληλα defaults σημαντικών κολοσσών.

Ο Lipe (1986) ασχολήθηκε διεξοδικά με αυτό το ειδικότερο κομμάτι πληροφόρησης και συγκεκριμένα με τα κέρδη που ανακοινώνουν οι εταιρίες. Στο άρθρο του αναλύει έξι επιμέρους στοιχεία που εμπεριέχονται στα κέρδη, τα οποία περιλαμβάνονται συνήθως στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που γνωστοποιούνται. Μέσω αυτών των παραμέτρων εξετάζει την επιπλέον πληροφόρηση που μπορεί να παρέχουν και αν αυτή επηρεάζει το αποτέλεσμα των μετοχών στο χρηματιστήριο.

Δημιουργεί ένα μοντέλο με το οποίο αναλύει τα κέρδη, τα έξι επιμέρους στοιχεία τους και τις αποδόσεις των μετοχών 81 εταιριών. Συγκεκριμένα, οι έξι μεταβλητές που λαμβάνει υπόψη είναι:

- τα ακαθάριστα κέρδη,
- τα γενικά και διοικητικά έξοδα,
- τις αποσβέσεις,
- τα έξοδα από τόκους,
- τους φόρους εισοδήματος και
- τα άλλα στοιχεία.

Θεωρεί ως δεδομένο ότι τα επιμέρους αυτά στοιχεία όταν αθροιστούν θα πρέπει να συμπίπτουν με το συνολικό ποσό των κερδών. Αυτό συνεπάγεται ότι οποιαδήποτε μεταβολή σε ένα από αυτά θα προκαλέσει μια αντίστοιχη μεταβολή στα κέρδη.

Το μοντέλο του αποτελείται από 7 εξισώσεις, 6 που αφορούν σε κάθε ένα από τα έξι επιμέρους στοιχεία των κερδών και 1 που αφορά στις αποδόσεις. Χρησιμοποιεί F-tests και t-tests για να αναλύσει τα δεδομένα και καταλήγει ότι τα επιμέρους στοιχεία που εξετάζει διαθέτουν στατιστικά σημαντική επιπλέον πληροφόρηση για τη διαμόρφωση των αποδόσεων. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι αν πραγματοποιηθεί ανακοίνωση μόνο των κερδών δεν αποτελεί επαρκή πληροφόρηση. Απλώς τα αποτελέσματα του υποδηλώνουν ότι και αυτά τα στοιχεία παρέχουν επιπλέον πληροφόρηση σε σχέση με την ανακοίνωση μόνο των κερδών και εξηγούν καλύτερα τις αποδόσεις και την κίνηση των μετοχών καθώς οι επενδυτές φαίνεται να αντιδρούν ανάλογα και σε αυτά τα μηνύματα. Ο Lipe με τη μελέτη του ενισχύει την άποψη ότι γενικά η ανακοίνωση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και η δημοσίευση στοιχείων από τις εταιρίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αντλήσουμε σημαντική πληροφόρηση όσον αφορά στη μελλοντική εξέλιξη των αποδόσεων και του χρηματιστηρίου.

Με παρόμοιο τρόπο λειτουργούν και τα μερίσματα που ανακοινώνουν και αποδίδουν οι διάφορες εταιρίες. Η ανακοίνωση για τη διάθεσή τους ή όχι, δίνει μια πρόσθετη πληροφορία για την κατάσταση των επιχειρήσεων και μπορούν έτσι οι ενδιαφερόμενοι να αποφασίσουν αν προβλέπεται συμφέρουσα μια επένδυση σε αυτές ή όχι.

4. Διεθνές πρότυπο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), τα οποία ονομάζονται συνήθως πρότυπα IFRS, είναι πρότυπα που εκδίδονται από το Ίδρυμα IFRS και το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) για την παροχή μιας κοινής παγκόσμιας γλώσσας για τις επιχειρηματικές υποθέσεις, ώστε οι λογαριασμοί των εταιρειών να είναι κατανοητοί και συγκρίσιμοι στα διεθνή σύνορα. Αποτελούν συνέπεια της αυξανόμενης διεθνούς συμμετοχής και του εμπορίου και είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις εταιρείες που έχουν συναλλαγές σε πολλές χώρες. Αυτά αντικαθιστούν προοδευτικά τα πολλά διαφορετικά εθνικά λογιστικά πρότυπα. Αυτοί είναι οι κανόνες που πρέπει να τηρούν οι λογιστές για να τηρούν λογιστικά βιβλία που είναι συγκρίσιμα, κατανοητά, αξιόπιστα και συναφή με τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς χρήστες (Ball,2006).

Τα ΔΠΧΑ ξεκίνησαν ως μια προσπάθεια εναρμόνισης της λογιστικής σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά η αξία της εναρμόνισης έκανε γρήγορα την ιδέα ελκυστική σε όλο τον κόσμο. Ωστόσο, έχει συζητηθεί εάν έχει πραγματοποιηθεί de facto εναρμόνιση ή όχι. Τα πρότυπα που εκδόθηκαν από το IASC (ο προκάτοχος του IASB) εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται σήμερα και ονομάζονται Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS), ενώ τα πρότυπα που εκδίδει το IASB ονομάζονται ΔΠΧΠ. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) εκδόθηκαν μεταξύ του 1973 και του 2001 από το Συμβούλιο της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC). Την 1η Απριλίου 2001, το νέο Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ανέλαβε από την IASC την ευθύνη για τον καθορισμό διεθνών λογιστικών προτύπων. Κατά την πρώτη συνεδρίασή του, το νέο συμβούλιο υιοθέτησε τα υφιστάμενα πρότυπα της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και Διεργησιών (SIC). Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) εξακολούθησε να αναπτύσσει πρότυπα καλώντας τα νέα πρότυπα "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης".(Ball,2006).

Τα γενικά χαρακτηριστικά των ΔΠΧΠ είναι τα εξής (Bradshaw et al.,2010):

Δίκαιη παρουσίαση και συμμόρφωση με τα Δ.Π.Χ.Α. : Η δίκαιη παρουσίαση απαιτεί την πιστή απεικόνιση των αποτελεσμάτων των συναλλαγών, άλλων γεγονότων και όρων σύμφωνα με τους ορισμούς και τα κριτήρια αναγνώρισης

περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων που ορίζονται στο Πλαίσιο των ΔΠΧΑ.

Προκαταρκτική ανησυχία: Οι οικονομικές καταστάσεις υφίστανται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την οντότητα είτε να παύσει να διαπραγματεύεται, ή δεν έχει ρεαλιστική εναλλακτική λύση παρά να το πράξει.

Δεδουλευμένη λογιστική βάση: Η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, ιδίων κεφαλαίων, εσόδων και εξόδων όταν πληρούν τους ορισμούς και τα κριτήρια αναγνώρισης για τα στοιχεία αυτά στο πλαίσιο των ΔΠΧΑ.

Σημασία και συνάθροιση: Κάθε σημαντική κατηγορία παρόμοιων στοιχείων πρέπει να παρουσιάζεται χωριστά. Στοιχεία που έχουν διαφορετική φύση ή λειτουργία πρέπει να παρουσιάζονται ξεχωριστά, εκτός αν είναι αδιάφορα.

Συμψηφισμός: Η απαγόρευση απαγορεύεται γενικά στα ΔΠΧΠ. Ωστόσο, ορισμένα πρότυπα απαιτούν αντιστάθμιση όταν πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις (όπως στην περίπτωση της λογιστικής για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στο ΔΛΠ 19 και την καθαρή παρουσίαση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στο ΔΛΠ 12).

Συχνότητα υποβολής εκθέσεων: Τα ΔΠΧΠ απαιτούν τουλάχιστον μία ετήσια παρουσίαση πλήρους σειράς οικονομικών καταστάσεων. Ωστόσο, οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο δημοσιεύουν επίσης ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις (για τις οποίες η λογιστική είναι πλήρως συμβατή με τα ΔΠΧΠ) για τις οποίες η παρουσίαση είναι σύμφωνη με το ΔΛΠ 34 Ενδιάμεση Έκθεση Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Συγκριτικές πληροφορίες: Το ΔΠΧΠ απαιτεί από τις οντότητες να παρουσιάζουν συγκριτικές πληροφορίες για την προηγούμενη περίοδο για όλα τα ποσά που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου. Επιπλέον, πρέπει να παρέχονται συγκριτικές πληροφορίες για αφηγηματικές και περιγραφικές πληροφορίες, εφόσον είναι σχετικές με την κατανόηση των

οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου. Το πρότυπο ΔΛΠ 1 απαιτεί επίσης μια πρόσθετη κατάσταση οικονομικής θέσης (που ονομάζεται επίσης τρίτος ισολογισμός) όταν μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει εκ των υστέρων μια λογιστική πολιτική ή προβαίνει σε αναδρομική επαναδιατύπωση των στοιχείων στις οικονομικές της καταστάσεις ή όταν ανακατατάσσει στοιχεία στις οικονομικές της καταστάσεις.

Συνέπεια της παρουσίασης: Το Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί την παρουσίαση και την ταξινόμηση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις να διατηρούνται από την μια περίοδο στην άλλη, εκτός εάν:

μετά από σημαντική αλλαγή στη φύση των πράξεων της οικονομικής οντότητας ή την επανεξέταση των οικονομικών της καταστάσεων, μια άλλη παρουσίαση ή ταξινόμηση θα ήταν καταλληλότερη λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλογής και εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του ΔΛΠ 8, ή ένα πρότυπο IFRS απαιτεί αλλαγή στην παρουσίαση.

Δ. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1. Εισαγωγή

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται και παρουσιάζονται για τους εξωτερικούς χρήστες. Αν και για τις περισσότερες χώρες, οι οικονομικές καταστάσεις φαίνονται καταρχήν όμοιες υπάρχουν σημαντικές διαφορές, που οφείλονται σε κοινωνικές και νομικές παραμέτρους. Η IASC ,με την καθιέρωση των Λογιστικών Προτύπων, έρχεται να αμβλύνει αυτές τις διαφορές, επικεντρώνοντας την προσοχή της σε μορφές σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων οι οποίες θα βοηθούν τους χρήστες αυτών στη λήψη οικονομικών αποφάσεων. Τέτοιες αποφάσεις μπορεί να αφορούν:

- α) Πότε θα αγορασθεί ή πωληθεί μια συμμετοχή
- β) Την εκτίμηση ικανότητας μιας επιχείρησης να αποπληρώνει τα δάνειά της
- γ) Τον καθορισμό των διανεμομένων κερδών.

Συνήθως, τα λογιστικά υποδείγματα των οικονομικών καταστάσεων βασίζονται στο επανακτήσιμο ιστορικό κόστος και στην έννοια της διατήρησης του ονομαστικού κεφαλαίου.

Ενδεχομένως, όμως κάποια άλλα υποδείγματα να είναι καταλληλότερα για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων προκειμένου να πάρουν οικονομικές αποφάσεις. Έτσι, το πλαίσιο των Δ.Λ.Π έχει αναπτυχθεί για να εφαρμόζεται σε αρκετά λογιστικά υποδείγματα και έννοιες του κεφαλαίου και της διατήρησής του.

2. Έννοια των οικονομικών καταστάσεων

Μία οικονομική κατάσταση είναι μια συλλογή δεδομένων που οργανώνεται σύμφωνα με λογικές και συνεπείς λογιστικές διαδικασίες. Σκοπός του είναι να μεταδώσει την κατανόηση ορισμένων οικονομικών πτυχών μιας επιχείρησης. Μπορεί να παρουσιάσει μια θέση σε μια στιγμή, όπως στην περίπτωση ισολογισμού, ή μπορεί να αποκαλύψει μια σειρά δραστηριοτήτων για ένα δεδομένο χρονικό διάστημα, όπως στην περίπτωση μιας κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων (Smisha).

Έτσι, ο όρος «οικονομικές καταστάσεις» αναφέρεται γενικά σε δύο δηλώσεις (Smisha):

- (i) τη δήλωση θέσης ή τον ισολογισμό · και
- (ii) τη κατάσταση αποτελεσμάτων ή το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως.

Αυτές οι δηλώσεις χρησιμοποιούνται για να μεταφέρουν στη διοίκηση και σε άλλους ενδιαφερόμενους τρίτους την κερδοφορία και την οικονομική θέση μιας επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις είναι το αποτέλεσμα της συνοπτικής διαδικασίας λογιστικής. Οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν μια περίληψη των λογαριασμών μιας επιχείρησης, τον ισολογισμό που απεικονίζει τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και το κεφάλαιο σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία και την κατάσταση αποτελεσμάτων που παρουσιάζει τα αποτελέσματα των εργασιών κατά τη διάρκεια μιας ορισμένης περιόδου. "Οι οικονομικές καταστάσεις προετοιμάζονται ως τελικό αποτέλεσμα της χρηματοοικονομικής λογιστικής και αποτελούν τις κυριότερες πηγές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης μιας επιχείρησης (Smisha).

Οι Smith και Asburne ορίζουν τις οικονομικές καταστάσεις ως "το τελικό προϊόν της χρηματοοικονομικής λογιστικής σε μια σειρά οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται από τον λογιστή μιας επιχείρησης - που αποσκοπούν να αποκαλύψουν την οικονομική θέση της επιχείρησης, το αποτέλεσμα των πρόσφατων δραστηριοτήτων της, ανάλυση του τι έχει γίνει με τα κέρδη." (Smisha).

Οι οικονομικές καταστάσεις ονομάζονται επίσης οικονομικές εκθέσεις. Σύμφωνα με τα λόγια του Anthony "Οι οικονομικές καταστάσεις είναι, ουσιαστικά, ενδιάμεσες εκθέσεις που παρουσιάζονται ετησίως και αντικατοπτρίζουν μια κατανομή της ζωής μιας επιχείρησης σε περισσότερο ή λιγότερο αυθαίρετη λογιστική περίοδο - πιο συχνά ένα χρόνο" (Smisha).

Οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούν τη βάση για τη λήψη αποφάσεων από τη διοίκηση καθώς και από άλλους εξωτερικούς παράγοντες που ενδιαφέρονται για τις υποθέσεις της επιχείρησης, όπως οι επενδυτές, οι πιστωτές, οι πελάτες, οι

προμηθευτές, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι εργαζόμενοι, οι δυνητικοί επενδυτές, η κυβέρνηση και το ευρύ κοινό (Smisha).

Σύμφωνα με τον John N. Myer, "Οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από στοιχεία που είναι αποτέλεσμα συνδυασμών (Smisha):

(1) Στοιχεία που έχουν καταγραφεί σχετικά με τις επιχειρηματικές συναλλαγές,

(2) Οι συμβάσεις που εγκρίθηκαν για τη διευκόλυνση της λογιστικής τεχνικής,

(3) Τα αξιώματα ή οι υποθέσεις που έγιναν σε και

(4) Προσωπικές κρίσεις που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των συμβάσεων και των αξιωματούχων. "

3. Σκοπός των οικονομικών καταστάσεων

"Ο σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις επιδόσεις και τις αλλαγές στην οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης, που είναι χρήσιμες σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων." Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι κατανοητές, αξιόπιστη και συγκρίσιμη. Τα αναφερόμενα στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, ιδίων κεφαλαίων, εσόδων και εξόδων σχετίζονται άμεσα με την οικονομική κατάσταση ενός οργανισμού (Britton et al.,2005).

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι κατανοητές από τους αναγνώστες οι οποίοι έχουν «μια λογική γνώση των επιχειρηματικών και οικονομικών δραστηριοτήτων και της λογιστικής και είναι διατεθειμένοι να μελετήσουν με προσοχή τις πληροφορίες.» Οι οικονομικές καταστάσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους χρήστες για διαφορετικούς σκοπούς (Britton et al.,2005):

Οι ιδιοκτήτες και οι διαχειριστές απαιτούν οικονομικές καταστάσεις να λαμβάνουν σημαντικές επιχειρηματικές αποφάσεις που επηρεάζουν τη συνέχιση της λειτουργίας τους. Στη συνέχεια, πραγματοποιούνται οικονομικές αναλύσεις σχετικά

με αυτές τις δηλώσεις, ώστε η διοίκηση να έχει μια πιο λεπτομερή κατανόηση των αριθμών. Αυτές οι δηλώσεις χρησιμοποιούνται επίσης ως μέρος της ετήσιας έκθεσης της διοίκησης προς τους μετόχους (Britton et al.,2005).

Οι εργαζόμενοι χρειάζονται επίσης αυτές τις αναφορές για τη σύναψη συμφωνιών συλλογικής διαπραγμάτευσης (CBA) με τη διοίκηση, στην περίπτωση εργατικών συνδικάτων ή για άτομα, για να συζητήσουν την αποζημίωση, την προαγωγή και την κατάταξή τους (Britton et al.,2005).

Οι μελλοντικοί επενδυτές χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις για να αξιολογήσουν τη βιωσιμότητα της επένδυσης σε μια επιχείρηση. Οι χρηματοοικονομικές αναλύσεις χρησιμοποιούνται συχνά από τους επενδυτές και προετοιμάζονται από επαγγελματίες (οικονομικούς αναλυτές), παρέχοντάς τους έτσι τη βάση για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων (Britton et al.,2005).

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες και άλλες δανειοδοτικές εταιρείες) τα χρησιμοποιούν για να αποφασίσουν εάν θα χορηγήσουν στην εταιρεία νέα κεφάλαια κίνησης ή θα επεκτείνουν χρεωστικούς τίτλους (όπως ένα μακροπρόθεσμο τραπεζικό δάνειο ή χρεόγραφο) για τη χρηματοδότηση της επέκτασης και άλλων σημαντικών δαπανών (Britton et al.,2005).

4. Ποιοτικά χαρακτηριστικά οικονομικών καταστάσεων

4.1. Επιχειρητικοποίηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών

Η κατασκευή ενός εργαλείου μέτρησης, χρησιμοποιείτε προηγούμενη βιβλιογραφία που καθορίζει την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από την άποψη των θεμελιωδών και βελτιωτικών ποιοτικών χαρακτηριστικών που αποτελούν τη βάση της χρησιμότητας της απόφασης όπως ορίζεται στην Ε.Π. (IASB, 2008). Τα βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά (δηλαδή η συνέπεια και η πιστή εκπροσώπηση) είναι τα πιο σημαντικά και καθορίζουν το περιεχόμενο των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Τα βελτιωτικά ποιοτικά χαρακτηριστικά (δηλαδή η κατανόηση, η συγκρισιμότητα, η επαληθεύσιμότητα και η επικαιρότητα) μπορούν να βελτιώσουν τη χρησιμότητα της απόφασης όταν καθοριστούν τα θεμελιώδη ποιοτικά χαρακτηριστικά. Ωστόσο, δεν μπορούν να καθορίσουν την ποιότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μόνοι τους (IASB, 2008).

Εκτός από την επικαιρότητα, κάθε ένα από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά στην ΕΔ μετράται χρησιμοποιώντας τα πολλαπλά στοιχεία που αναφέρονται στις υπο-ενδείξεις των ποιοτικών χαρακτηριστικών. Για να διασφαλιστεί η εσωτερική εγκυρότητα αυτών των στοιχείων, τα μέτρα ποιότητας βασίζονται σε προηγούμενη εμπειρική βιβλιογραφία. Χρησιμοποιούνται κλίμακες βαθμολόγησης πέντε σημείων για να αξιολογηθούν οι βαθμολογίες των αντικειμένων. Το προσάρτημα Α παρέχει μια επισκόπηση των 21 μετρημένων στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίηση του θεμελιώδους και βελτιωτικού ποιοτικού χαρακτηριστικού. Αυτό το προσάρτημα περιλαμβάνει επίσης τις κλίμακες μέτρησης που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της αξίας των διακριτών στοιχείων. Στη συνέχεια, υπολογίζονται ένα τυποποιημένο αποτέλεσμα για την καταλληλότητα των ποιοτικών χαρακτηριστικών, την πιστή αναπαράσταση, την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα, προσθέτοντας τα αποτελέσματα στα σχετικά στοιχεία και διαιρώντας με τον συνολικό αριθμό των στοιχείων.

4.2 Κατανόηση

Το πρώτο ποιοτικό χαρακτηριστικό ενίσχυσης, η κατανόηση, θα αυξηθεί όταν οι πληροφορίες ταξινομούνται, χαρακτηρίζονται και παρουσιάζονται σαφώς και συνοπτικά. Η κατανόηση αναφέρεται όταν η ποιότητα των πληροφοριών επιτρέπει στους χρήστες να κατανοήσουν το νόημά τους (IASB, 2008). Η κατανόηση μετράται χρησιμοποιώντας πέντε στοιχεία που υπογραμμίζουν τη διαφάνεια και την καθαρότητα των πληροφοριών που παρουσιάζονται στις ετήσιες εκθέσεις (Jonas & Blanchet, 2000, Iu & Clowes, 2004, Courtis, 2005, IASB, 2006).

Πρώτον, οι ταξινομημένες και χαρακτηρισμένες πληροφορίες αναφέρονται στο πόσο καλά οργανώνονται οι πληροφορίες στην ετήσια έκθεση. Εάν η ετήσια έκθεση είναι καλά οργανωμένη, είναι ευκολότερο να καταβηθεί πού να αναζητηθούν οι συγκεκριμένες πληροφορίες (Jonas & Blanchet, 2000). Επιπλέον, οι πληροφορίες γνωστοποίησης, και ιδίως οι σημειώσεις στον ισολογισμό και στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, μπορεί να είναι πολύτιμες όσον αφορά την επεξήγηση και την καλύτερη κατανόηση των στοιχείων για τα κέρδη (Beretta & Bozzolan, 2004). Ιδιαίτερα αφηγηματικές εξηγήσεις βοηθούν για τη βελτίωση της κατανόησης των πληροφοριών (IASB, 2006, Iu & Clowes, 2004).

Επιπλέον, η παρουσία πλαστικών ή γραφικών μορφών μπορεί να βελτιώσει την κατανόηση, διευκρινίζοντας τις σχέσεις και διασφαλίζοντας συνοπτικότητα (IASB, 2006 · Jonas & Blanchet, 2000). Επιπλέον, αν ο συντάκτης της ετήσιας έκθεσης συνδυάζει λέξεις και προτάσεις που είναι εύκολα κατανοητές, ο αναγνώστης θα είναι πιο πιθανό να κατανοήσει το περιεχόμενο (Courtis, 2005). Εάν η τεχνική φρασεολογία είναι αναπόφευκτη, για παράδειγμα μια ορολογία που σχετίζεται με τη βιομηχανία, μια εξήγηση σε ένα γλωσσάριο μπορεί να αυξήσει την κατανόηση των πληροφοριών

4.3 Συνάφεια

Η σχετικότητα αναφέρεται ως η ικανότητα "να κάνει τη διαφορά στις αποφάσεις που λαμβάνουν οι χρήστες με την ιδιότητά τους ως παροχείς κεφαλαίων" (IASB, 2008: 35). Με βάση την προηγούμενη βιβλιογραφία, η συνάφεια υλοποιείται με τη χρήση τεσσάρων στοιχείων που αναφέρονται στην προγνωστική και επιβεβαιωτική αξία. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι ερευνητές τείνουν να επικεντρώνονται στην ποιότητα των αποδοχών αντί στην ποιότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς. Ο ορισμός αυτός έχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής διότι παραμελεί μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες και αποκλείει τις «μελλοντικές» οικονομικές πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες στους χρήστες της ετήσιας έκθεσης, για παράδειγμα σχετικά με τις μελλοντικές συναλλαγές (Jonas & Blanchet, 2000; Nichols & Wahlen, 2004). Προκειμένου να βελτιωθεί η πληρότητα του εργαλείου μέτρησης της αξιολόγησης της ποιότητας, η μελέτη αυτή θα εξετάσει μια ευρύτερη προοπτική όσον αφορά την προβλεπτική αξία, συμπεριλαμβανομένων τόσο των οικονομικών όσο και των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Πολλοί ερευνητές έχουν λειτουργήσει με προγνωστική αξία ως ικανότητα του παρελθόντος (Francis et al., 2004, Lipe, 1990, Schipper & Vincent, 2003). Η προγνωστική αξία αναφέρεται ρητά σε πληροφορίες σχετικά με την ικανότητα της επιχείρησης να παράγει μελλοντικές ταμειακές ροές: «οι πληροφορίες σχετικά με ένα οικονομικό φαινόμενο έχουν προγνωστική αξία αν έχουν αξία ως εισροή στις προβλέψιμες διαδικασίες που χρησιμοποιούν οι φορείς παροχής κεφαλαίων για να διαμορφώσουν τις δικές τους προσδοκίες για το μέλλον» , 2008: 36). Θεωρούμε την τιμή πρόβλεψης ως τον πιο σημαντικό δείκτη σχετικότητας όσον αφορά τη χρησιμότητα και το μέτρο λήψης αποφάσεων τιμή πρόβλεψης χρησιμοποιώντας τρία στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο μετράει το βαθμό στον οποίο οι ετήσιες εκθέσεις παρέχουν δηλώσεις μελλοντικής εκπλήρωσης. Η δήλωση προνομιούχων περιγράφει συνήθως τις προσδοκίες της διοίκησης για τα επόμενα έτη της εταιρείας. Για τους φορείς παροχής κεφαλαίων και τους άλλους χρήστες της ετήσιας έκθεσης, αυτές οι πληροφορίες είναι σημαντικές δεδομένου ότι η διοίκηση έχει πρόσβαση σε ιδιωτικές πληροφορίες για να παράγει μια πρόβλεψη που δεν είναι διαθέσιμη σε άλλους ενδιαφερόμενους (Bartov & Mohanram, 2004).

Το δεύτερο στοιχείο εξετάζει σε ποιο βαθμό οι ετήσιες εκθέσεις αποκαλύπτουν πληροφορίες όσον αφορά τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και τους

κινδύνους. Οι Jonas και Blanchet (2000) αναφέρονται στην συμπλήρωση των οικονομικών πληροφοριών με μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες, όταν αναφέρονται στην προγνωστική αξία και τις γνώσεις που μπορούν να αποκτηθούν σχετικά με τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και τους κινδύνους, καθώς παρέχουν πληροφορίες για πιθανά μελλοντικά σενάρια για την εταιρεία.

Το τρίτο στοιχείο μετρά τη χρήση της εύλογης αξίας από την εταιρεία. Προηγούμενη βιβλιογραφία συνήθως (Barth et al., 2001, Hirst et al., 2004, McDaniel et al., 2002, Schipper & Vincent, 2003, Schipper, 2003). Συχνά υποστηρίζεται ότι η λογιστική της εύλογης αξίας παρέχει πιο σχετικές πληροφορίες από το ιστορικό κόστος επειδή αντιπροσωπεύει την τρέχουσα αξία των περιουσιακών στοιχείων, αντί της τιμής αγοράς (μεταξύ άλλων Maines & Wahlen, 2006, Schipper & Vincent, 2003). Επιπλέον, τόσο το FASB όσο και το IASB είναι σήμερα (Barth et al., 2001). Η εκτίμηση της εύλογης αξίας αποτελεί μια από τις σημαντικότερες μεθόδους για την αύξηση της συνάφειας (Barth et al., 2001). Εκτός από την προβλεπτική αξία, η επιβεβαιωτική αξία συμβάλλει στη συνάφεια των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Οι πληροφορίες έχουν επιβεβαιωτική αξία "εάν επιβεβαιώνουν ή αλλάζουν παρελθούσες (ή παρούσες) προσδοκίες βάσει προηγούμενων αξιολογήσεων" (IASB, 2008: 36).

Οι Jonas και Blanchet (2000) υποστηρίζουν ότι εάν οι πληροφορίες στην ετήσια έκθεση παρέχουν ανατροφοδότηση στους χρήστες της ετήσιας έκθεσης σχετικά με προηγούμενες συναλλαγές ή γεγονότα, αυτό θα τους βοηθήσει να επιβεβαιώσουν ή να αλλάξουν τις προσδοκίες τους. Ειδικότερα, οι οικονομικές καταστάσεις και η ενότητα "Διαχείριση, Συζήτηση & Ανάλυση" (MD & A) της ετήσιας έκθεσης θα επανεξεταστούν προκειμένου να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την επιβεβαιωτική αξία των πληροφοριών. Αυτές οι ενότητες παρέχουν γενικά πληροφορίες με επιβεβαιωτική αξία (Jonas & Blanchet, 2000).

4.4 Αξιοπιστία

Η αξιοπιστία είναι ένα άλλο θεμελιώδες ποιοτικό χαρακτηριστικό που έχει αναπτυχθεί στην ΕΔ. Για να αντιπροσωπεύουν πιστά τα οικονομικά φαινόμενα που αντιπροσωπεύουν οι πληροφορίες, οι ετήσιες εκθέσεις πρέπει να είναι πλήρεις, ουδέτερες και χωρίς ουσιαστικά σφάλματα (IASB, 2008: 36). Τα οικονομικά φαινόμενα που εκπροσωπούνται στην ετήσια έκθεση είναι "οικονομικοί πόροι και υποχρεώσεις και συναλλαγές και άλλα γεγονότα και περιστάσεις που τις μεταβάλλουν" (IASB, 2006: 48). Σύμφωνα με την προηγούμενη βιβλιογραφία, η πίστη είναι αντιπροσωπευτική (Dechow et al., 1996, McMullen, 1996, Beasley, 1996, Rezaee, 2003, Cohen et al., 2004, Sloan, 2001, Jonas & Blanchet, 2000, Maines & Wahlen, 2006, Gaeremynck & Willekens, 2003, Kim et al., 2007, Willekens, 2008).

Ο Botosan (2004) υποστηρίζει ότι είναι δύσκολο να μετρηθεί η πιστή εκπροσώπηση απευθείας μόνο με την αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης, δεδομένου ότι πληροφορίες σχετικά με το πραγματικό οικονομικό φαινόμενο είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί η πιστή εκπροσώπηση. Ωστόσο, σύμφωνα με τους Maines και Wahlen (2006), οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που αντιστοιχούν στενά στις υποκείμενες οικονομικές δομές που ακολουθούν τα πρότυπα μπορούν να ενισχύσουν την πιστή εκπροσώπηση.

Ως εκ τούτου, εστιάζουμε σε στοιχεία της ετήσιας έκθεσης που αυξάνουν την πιθανότητα έγκυρων πληροφοριών. Αυτά τα στοιχεία δεν αναφέρονται πάντοτε απευθείας στα GAAP των ΗΠΑ ή στα ΔΠΧΠ, αλλά παρέχουν έμμεση εξουσιοδότηση για πιστή αναπαράσταση των πληροφοριών χρηματοοικονομικής αναφοράς που καταρτίζονται σύμφωνα με ορισμένα λογιστικά πρότυπα.

Το πρώτο πληρεξούσιο αναφέρεται στο ζήτημα «απαλλαγμένο από προκατάληψη». Μια ετήσια έκθεση δεν μπορεί ποτέ να είναι εντελώς απαλλαγμένη από τη μεροληψία, δεδομένου ότι τα οικονομικά φαινόμενα που παρουσιάζονται σε ετήσιες εκθέσεις συχνά μετρούνται υπό συνθήκες αβεβαιότητας. Πολλές εκτιμήσεις και παραδοχές περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση. Παρόλο που δεν μπορεί να επιτευχθεί πλήρης έλλειψη προκατάληψης, είναι απαραίτητο ένα ορισμένο επίπεδο ακρίβειας ώστε οι πληροφορίες χρηματοοικονομικής αναφοράς να είναι χρήσιμες (IASB, 2008). Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να εξεταστεί η επιχειρηματολογία που παρέχεται για τις διάφορες εκτιμήσεις και παραδοχές στην ετήσια έκθεση (Jonas & Blanchet, 2000). Αν υπάρχουν έγκυρα επιχειρήματα για τις παραδοχές και τις

εκτιμήσεις, είναι πιθανό να αντιπροσωπεύουν τα οικονομικά φαινόμενα χωρίς προκατάληψη.

Επιπροσθέτως, υπήρχαν έγκυρα και βάσιμα επιχειρήματα για τη λογιστική οι χρησιμοποιούμενες αρχές αυξάνουν την πιθανότητα οι παρασκευαστές να κατανοήσουν πλήρως τη μέθοδο μέτρησης. Αυτό θα μειώσει την πιθανότητα ακούσιων υλικών σφαλμάτων στην οικονομική τους έκθεση (Jonas & Blanchet, 2000, Maines & Wahlen, 2006). Επιπλέον, όταν οι επιλεγείσες λογιστικές αρχές περιγράφονται σαφώς και είναι βάσιμες, αυξάνει την πιθανότητα να επιτευχθεί συναίνεση και να ανιχνευθούν τυχόν ανακρίβειες για τον χρήστη της οικονομικής έκθεσης καθώς και για τον ελεγκτή.

Η τρίτη υποομάδα της πιστής εκπροσώπησης, της ουδετερότητας, ορίζεται ως "η απουσία προκατάληψης που αποσκοπεί στην επίτευξη προκαθορισμένου αποτελέσματος ή στην πρόκληση συγκεκριμένης συμπεριφοράς. Οι ουδέτερες πληροφορίες δεν χρωματίζουν την εικόνα που επικοινωνεί για να επηρεάσουν τη συμπεριφορά σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση» (IASB, 2008: 37). Όπως ο Jonas και ο Blanchet (2000: 362) δηλώνουν: "η ουδετερότητα αφορά την αντικειμενικότητα και την ισορροπία". Η ουδετερότητα αναφέρεται στην πρόθεση του παρασκευαστή. ο συντάκτης θα πρέπει να προσπαθήσει για μια αντικειμενική παρουσίαση των γεγονότων και όχι να επικεντρωθεί αποκλειστικά στα θετικά γεγονότα που συμβαίνουν χωρίς να αναφέρουν αρνητικά γεγονότα.

Το τέταρτο κατασκεύασμα για τη μέτρηση της πιστής αντιπροσώπευσης αναφέρεται στην έκθεση χωρίς επιφυλάξεις του ελεγκτή. Διάφοροι ερευνητές εξέτασαν την επίδραση ενός ελέγχου και την έκθεση των ελεγκτών σχετικά με την οικονομική αξία της επιχείρησης (π.χ., Gaeremynck & Willekens, 2003, Kim et al., 2007, Willekens, 2008). Αυτοί οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η έκθεση των ελεγκτών προσθέτει αξία στις πληροφορίες χρηματοοικονομικών εκθέσεων παρέχοντας εύλογη διαβεβαίωση ως προς το βαθμό στον οποίο η ετήσια έκθεση αντιπροσωπεύει πιστά τα οικονομικά φαινόμενα. Οι Maines και Wahlen (2006) υποστηρίζουν μάλιστα ότι μια ανεπιβεβαίωτη έκθεση ελέγχου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να αντιληφθεί κανείς ότι οι πληροφορίες χρηματοοικονομικής αναφοράς είναι αξιόπιστες ή πιστές.

Τέλος, σε όλο και πιο σημαντικό σημείο της ετήσιας έκθεσης αφορούσε η πιστή εκπροσώπηση είναι η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Η εταιρική διακυβέρνηση μπορεί να οριστεί ως ο μηχανισμός με τον οποίο μια επιχείρηση, οργανωμένη σε εταιρική μορφή περιορισμένης ευθύνης, κατευθύνεται και ελέγχεται. Αρκετοί ερευνητές εξετάζουν τη συσχέτιση μεταξύ ποιότητας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και εταιρικής διακυβέρνησης, εσωτερικού ελέγχου, χειρισμούς κερδών και απάτης και διαπιστώνουν ότι η κακή διακυβέρνηση και η εσωτερική οι έλεγχοι μειώνουν την ποιότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς (π.χ., Dechow et al., 1996, McMullen, 1996, Beasley, 1996, Rezaee, 2003). Προφανώς, οι πληροφορίες εταιρικής διακυβέρνησης προσθέτουν αξία στους παρόχους κεφαλαίων. Συγκεκριμένα, οι πληροφορίες εταιρικής διακυβέρνησης αυξάνουν την πιθανότητα πιστών εκπροσωπούμενων πληροφοριών (Sloan, 2001, Holland, 1999).

4.5 Συγκρισιμότητα

Ένα άλλο ποιοτικό χαρακτηριστικό ενίσχυσης είναι η συγκρισιμότητα, η οποία «είναι η ποιότητα των πληροφοριών που επιτρέπει στους χρήστες να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ δύο συνόλων οικονομικών φαινομένων» (IASB, 2008: 39). Με άλλα λόγια, παρόμοιες καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζονται το ίδιο, ενώ διαφορετικές καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζονται διαφορετικά.

Η συγκρισιμότητα μετράται χρησιμοποιώντας έξι στοιχεία που επικεντρώνονται στη συνέπεια. Τέσσερα στοιχεία αναφέρονται στη συνεκτικότητα της χρήσης των ίδιων λογιστικών πολιτικών και διαδικασιών από περίοδο σε περίοδο εντός μιας επιχείρησης (Jonas & Blanchet, 2000 · Vincent & Schipper, 2003 · Beuselinck & Manigart, 2007 · Cole et al., 2007). Δύο στοιχεία χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συγκρισιμότητας σε μια ενιαία περίοδο μεταξύ των εταιρειών (Cleary, 1999 · Jonas & Blanchet, 2000 · Cole et al., 2007 · Beuselick & Manigart, 2007 · IASB, 2008).

Η συγκρισιμότητα περιλαμβάνει τη συνοχή. "Η συνέπεια αφορά τη χρήση των ίδιων λογιστικών πολιτικών και διαδικασιών, είτε από περίοδο σε περίοδο εντός μιας οντότητας είτε σε μία μόνο περίοδο μεταξύ οντοτήτων" (IASB, 2008: 39). Σύμφωνα με την ΕΔ, οι εταιρείες θα πρέπει να επιδιώξουν τη συγκρισιμότητα με συνέπεια. Οι

Jonas και Blanchet (2000) λειτουργούν με συνέπεια αναφερόμενοι στην αντιμετώπιση της αλλαγής και της αβεβαιότητας. Οι νέες πληροφορίες, κανόνες ή κανονισμοί γενικά υποχρεώνουν τις εταιρείες να αλλάξουν τις εκτιμήσεις, τις κρίσεις και τις λογιστικές πολιτικές τους. Για παράδειγμα, αν υπάρχουν διαθέσιμες νέες πληροφορίες που ενθαρρύνουν την αναθεώρηση της αναμενόμενης διάρκειας ζωής ενός συγκεκριμένου στοιχείου, αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα: αλλαγή της εκτίμησης. Επιπλέον, πολλές εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο της ΕΕ άλλαξαν από το τοπικό GAAP σε ΔΠΧΠ το 2005, ως αποτέλεσμα νέων κανόνων και νομοθεσίας. Όσον αφορά τη συνοχή, είναι σημαντικό οι εταιρείες αυτές να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν τα προηγούμενα αποτελέσματα. Τα στοιχεία συγκρισιμότητας των κερδών είναι σημαντικά για την αξιολόγηση της απόδοσης της επιχείρησης με την πάροδο του χρόνου (IASB, 2006, Cole et al., 2007). Εάν μια εταιρεία αλλάξει τις εκτιμήσεις, τις κρίσεις ή τις λογιστικές πολιτικές της, μπορεί να προσαρμόσει τα κέρδη των προηγούμενων ετών προκειμένου να απεικονιστεί ο αντίκτυπος της αλλαγής στα προηγούμενα αποτελέσματα.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η συνέπεια συνεπάγεται τη χρήση των ίδιων λογιστικών διαδικασιών κάθε χρόνο, τα στοιχεία του τρέχοντος έτους πρέπει να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών (IASB, 2008). Όταν μια εταιρεία παρέχει μια επισκόπηση στην οποία συγκρίνει τα αποτελέσματα διαφόρων ετών, ακόμη και όταν δεν προέκυψαν μεταβολές εκτιμήσεων, κρίσεων ή λογιστικών πολιτικών, θα βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των πληροφοριών χρηματοοικονομικών εκθέσεων.

Η συγκρισιμότητα δεν αναφέρεται μόνο στη συνοχή της χρήσης λογιστικής από μια μόνο εταιρεία, αναφέρεται επίσης στη συγκρισιμότητα μεταξύ διαφορετικών εταιρειών (IASB, 2008). Κατά την αξιολόγηση της συγκρισιμότητας των ετήσιων εκθέσεων των διαφόρων εταιρειών, οι λογιστικές πολιτικές, η διάρθρωση της ετήσιας έκθεσης και η επεξήγηση συναλλαγών και άλλων γεγονότων έχουν ιδιαίτερη σημασία (Jonas & Blanchet, 2000). Επιπλέον, οι δείκτες και οι αριθμοί δεικτών μπορούν να είναι χρήσιμοι κατά τη σύγκριση των επιδόσεων των επιχειρήσεων.

4.6. Παρουσίαση πληροφοριών και σχέσεις ποιοτικών χαρακτηριστικών

Η παρουσίαση των πληροφοριών στις οικονομικές καταστάσεις προκειμένου αυτές να εκπληρώνουν το βασικό σκοπό τους, που είναι η κάλυψη των αναγκών των πελατών τους, θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από κατάλληλη εξισορρόπηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίδεται στην εξισορρόπηση μεταξύ συνάφειας και αξιοπιστίας, που ουσιαστικά σημαίνει ότι, οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα έστω και αν δεν είναι απόλυτα αξιόπιστες, διότι σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή της μη έγκαιρης πληροφόρησης, ο βασικός σκοπός τους αναιρείται. Τέλος πρέπει να αναφερθεί ότι, αν οι οικονομικές καταστάσεις συνδυάζουν τα τέσσερα ποιοτικά χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν παραπάνω, τότε υπάρχει μια πιο ακριβής οικονομικής θέσης των μεταβολών της και της αποδοτικότητας της επιχείρησης, αν το πλαίσιο δεν ασχολείται άμεσα με αυτήν την έννοια.

Ε. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Οι ορισμοί της Αφηγηματικής Πληροφόρησης

Αφηγηματολογία:

Η αφηγηματολογία είναι η μελέτη της αφηγηματικής και αφηγηματικής δομής και των τρόπων με τους οποίους αυτές επηρεάζουν την αντίληψή μας. Ενώ κατ' αρχήν η λέξη μπορεί να αναφέρεται σε οποιαδήποτε συστηματική μελέτη της αφήγησης, στην πράξη η χρήση της είναι μάλλον πιο περιορισμένη. Είναι μια αγγλοποίηση της γαλλικής αφήγησης, που σχεδιάστηκε από τον Tzvetan Todorov (Grammaire du Décameron, 1969). Η θεωρητική της καταγωγή είναι ανιχνεύσιμη στον Αριστοτέλη (Poetics) αλλά η σύγχρονη αφηγηματολογία συμφωνήθηκε να έχει ξεκινήσει με τους ρωσικούς φορμαλιστές, ιδιαίτερα το Vladimir Propp (Morphology of the Folktale, 1928) και τις θεωρίες της ετερογλωσσίας, του διαλόγου και του χρονοτόπου του Μιχαήλ Μπαχτίν (Herman et al., 2005).

Αφήγηση:

Η αφήγηση ή μια ιστορία είναι μια αναφορά σχετικών γεγονότων, πραγματικών ή φανταστικών, που παρουσιάζονται με μια σειρά γραπτών ή προφορικών λέξεων ή ακίνητων ή κινούμενων εικόνων ή και των δύο. Η αφήγηση μπορεί να οργανωθεί σε μια σειρά θεματικών ή επίσημων κατηγοριών: μη-μυθιστοριογραφία (όπως οριστική συμπεριφορά μη-φαντασίας, βιογραφία, δημοσιογραφία, ποίηση μετάφρασης και ιστοριογραφία), τη φαντασία ιστορικών γεγονότων (όπως το ανέκδοτο, ο μύθος, ο μύθος και η ιστορική μυθοπλασία). (π.χ. λογοτεχνία σε πεζογραφία και μερικές φορές ποίηση, όπως διηγήματα, μυθιστορήματα και αφηγηματικά ποιήματα και τραγούδια και φανταστικές αφηγήσεις όπως απεικονίζονται σε άλλες μορφές κειμένου, παιχνίδια ή ζωντανές ή ηχογραφημένες παραστάσεις) (Teeter & Standberg, 2016).

Η αφήγηση βρίσκεται σε όλες τις μορφές ανθρώπινης δημιουργικότητας, τέχνης και ψυχαγωγίας, όπως ομιλία, λογοτεχνία, θέατρο, μουσική και τραγούδι, κόμικς, δημοσιογραφία, κινηματογράφος, τηλεόραση και βίντεο, βιντεοπαιχνίδια, ραδιόφωνο, gameplay, , καθώς και γλυπτική, ζωγραφική, φωτογραφία και άλλες

εικαστικές τέχνες, εφόσον παρουσιάζεται μια ακολουθία εκδηλώσεων. Αρκετά κινήματα τέχνης, όπως η σύγχρονη τέχνη, αρνούνται την αφήγηση υπέρ της αφηρημένης και εννοιολογικής (Teeter & Standberg,2016).

Η προφορική αφήγηση είναι η παλαιότερη μέθοδος για την κατανομή των αφηγήσεων. Κατά τις παιδικές ηλικίες των περισσότερων ανθρώπων, οι αφηγήσεις χρησιμοποιούνται για να τους καθοδηγήσουν στην ορθή συμπεριφορά, στην πολιτιστική ιστορία, στη διαμόρφωση κοινής ταυτότητας και αξιών, όπως σήμερα μελετάται σήμερα στην ανθρωπολογία μεταξύ των παραδοσιακών αυτόχθονων λαών (Teeter & Standberg,2016).

Οι αφηγήσεις μπορεί επίσης να είναι ένθετες μέσα σε άλλες αφηγήσεις, όπως οι αφηγήσεις που αναφέρθηκαν από έναν αναξιόπιστο αφηγητή (έναν χαρακτήρα) που συνήθως βρίσκεται στο είδος της φαντασίας. Ένα σημαντικό μέρος της αφήγησης είναι ο αφηγηματικός τρόπος, το σύνολο των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία της αφήγησης μέσω μιας αφήγησης της διαδικασίας. Μαζί με την έκθεση, την επιχειρηματολογία και την περιγραφή, η αφήγηση, ευρέως καθορισμένη, είναι ένας από τους τέσσερις ρητορικούς τρόπους λόγου. Καθορισμένο πιο στενά, είναι ο τρόπος γραφής που ο αφηγητής επικοινωνεί απευθείας με τον αναγνώστη (Teeter & Standberg,2016).

Λειτουργία Αφηγηματικών Τεχνικών

Μια αφηγηματική τεχνική (επίσης γνωστή πιο στενά για λογοτεχνικές φανταστικές αφηγήσεις ως λογοτεχνική τεχνική, λογοτεχνική συσκευή ή φανταστική συσκευή) είναι οποιαδήποτε από τις διάφορες μεθόδους που ο δημιουργός μιας αφήγησης χρησιμοποιεί για να μεταδώσει αυτό που θέλει - με άλλα λόγια, ένα στρατηγική που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία μιας διήγησης για την αναμετάδοση πληροφοριών στο κοινό και, ιδιαίτερα, για την "ανάπτυξη" της αφήγησης, συνήθως για να την καταστήσει πιο πλήρεις, περίπλοκες ή ενδιαφέρουσες (Orehovech,2003).

2. Έννοια και Σημασία της Αφηγηματικής Πληροφόρησης

Έχει καθυστερήσει σε σχέση με άλλους κλάδους για να παρακολουθήσει της σημασίας των αφηγήσεων και ενώ όλες οι ειδικότητες χρησιμοποιούν αφηγήσεις περισσότερο από το 2010, τα οικονομικά παραμένουν αρκετά καθυστερημένα. Αυτό συμβαίνει παρά τις προσκλήσεις οικονομολόγων για «κοινωνική δυναμική» και «δημοφιλή μοντέλα» (Shiller 1984). σε μια νέα "culturomics" (Michele 2005). ή "ανθρώπινο" (McCloskey 2016). ή για περισσότερη «αφήγηση» στα οικονομικά (Morson και Schapiro 2017). Δεν βλέπουμε λίγη χρήση τεράστιων βάσεων δεδομένων γραπτού λόγου που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη μελέτη αφηγήσεων.

Κάποιοι θα έλεγαν ότι ο τομέας της ιστορίας είχε πάντα μια εκτίμηση για τις αφηγήσεις. Ωστόσο, οι ιστορικοί πρέπει επίσης να θυμούνται μερικές φορές ότι μια βαθιά κατανόηση της ιστορίας απαιτεί να υποτιμάται αυτό που ήταν στο μυαλό των ανθρώπων που έκαναν ιστορία, ποιες ήταν οι αφηγήσεις τους, όπως ο ιστορικός Ράμσα Μάκ Μούλλεν ζήτησε στο βιβλίο του, *Αισθήματα στην Ιστορία: Αρχαία και Νέα* (2003).

Στις κοινωνικές επιστήμες, ο τελευταίος μισός αιώνας είδε την άνθηση σχολών σκέψης που υπογράμμισαν τη μελέτη των λαϊκών αφηγήσεων, μια μελέτη που ονομάστηκε διάφορα ως αφηγηματική ψυχολογία (Bruner 1986), κοινωνιολογία αφήγησης (Berger and Quinney 2004), αφηγηματικές προσεγγίσεις στις θρησκευτικές σπουδές (Ganzevoort 2013), αφηγηματική εγκληματολογία (Presser και Sandberg 2015). και ούτω καθεξής. Το κυρίαρχο θέμα είναι ότι οι άνθρωποι συνήθως έχουν λίγα ή τίποτα να πουν αν τους ζητήσετε να εξηγήσουν τους στόχους ή τη φιλοσοφία τους αλλά φωτίζουν την ευκαιρία να μιλήσουν σε προσωπικές ιστορίες, οι οποίες αποκαλύπτουν έπειτα ένα μεγάλο μέρος των αξιών τους (O'Conner 2000).

Η εξέταση των αφηγήσεων στα οικονομικά οδηγεί σε μια άγνωστη σχέση με τη λογοτεχνία των τμημάτων των πανεπιστημίων. Ορισμένοι λογοτεχνικοί θεωρητικοί έχουν διαπιστώσει ότι υπάρχουν ορισμένες βασικές δομές ιστοριών επαναλαμβάνεται διαρκώς, αν και τα ονόματα και οι συνθήκες αλλάζουν από ιστορία σε ιστορία, ίσως υποδηλώνουν ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος έχει πρακτικά υποδοχείς για ορισμένες ιστορίες ενσωματωμένες. Ο Cawelti (1976) ταξινομεί αυτό που ο Propp (1984) βρήκε

31 "λειτουργίες" που υπάρχουν σε όλες τις ιστορίες. Ο Tobias (1996) το δείχνει αυτό σε όλη τη μυθοπλασία όπου υπάρχουν μόνο είκοσι κύρια σημεία: "αναζήτηση, περιπέτεια, αναζήτηση, διάσωση, απόδραση, εκδίκηση, αίνιγμα, αγωνία, αουτσάιντερ, πειρασμός, μεταμόρφωση, μετασχηματισμός, ωρίμανση, αγάπη, απαγορευμένη αγάπη, θυσία, ανακάλυψη, άθλια υπερβολή, ανάληψη και αναγωγή ». Ο Booker (2004) υποστηρίζει ότι υπάρχουν μόνο επτά βασικά σημεία: «ξεπερνώντας το τέρας, τα κουρέλια σε πλούτη, το ταξίδι και την επιστροφή, την κωμωδία, την τραγωδία και την αναγέννηση ". Σύμφωνα με τη θεωρητική λογοτεχνία του Mary Klages (2006), ο δομικισμός στη λογοτεχνική θεωρία λαμβάνει τέτοιες προσπάθειες να απαριθμήσει όλες τις βασικές ιστορίες ως "υπερβολικά αναγωγικές και ανήθικες".

Παρόλο που απέρριψε αυτούς τους καταλόγους βασικών σημείων, διακηρύσσει ότι: "οι δομικοί πιστεύουν ότι οι μηχανισμοί που οργανώνουν τις μονάδες και τους κανόνες σε νόημα προέρχονται από τα συστήματα του ανθρώπινου μυαλού ». Ο Peter Brooks (1992) δηλώνει ότι πρέπει να ανησυχεί η αφηγηματικότητα με το πώς οι αφηγήσεις δουλεύουν σε εμάς, ως αναγνώστες, για να δημιουργηθούν μοντέλα κατανόησης και γιατί χρειάζονται και θέλουν τέτοιες παραγγελίες διαμόρφωσης. "Καλά δομημένες αφηγήσεις, υποστηρίζει ο Μπρουκ, "ζωντανεύει τη διαδικασία λήψης νοήματος" και εκπληρώνουν ένα "πάθος για νόημα" και η μελέτη των αφηγήσεων τον φέρνει στην ψυχανάλυση.

3. Το Νόημα της Αφηγηματικής Πληροφορίας

Οι πρόσφατες εξελίξεις στις χρηματοοικονομικές αναφορές των εταιρειών έχουν φέρει τις ολοένα και πιο και σύνθετες ετήσιες εκθέσεις, μειώνοντας τη χρησιμότητά τους τόσο στους επενδυτές όσο και σε άλλους ενδιαφερόμενους. Υπάρχει επίσης γενική υποστήριξη από τα ενδιαφερόμενα μέρη για μέτρα απλούστευσης του πλαισίου, για τη μείωση των κινήτρων για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών και για την αύξηση της συγκρισιμότητας των στοιχείων που παρέχονται από τις εταιρείες στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων. Τέλος, υπάρχει μια δέσμευση συνασπισμού για την «επανάραξη λειτουργίας επιχειρησιακού και χρηματοοικονομικού ελέγχου (OFR), προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά καθήκοντα των διευθυντών πρέπει να καλύπτονται από την

αναφορά των εταιρειών και να διερευνώνται περαιτέρω τρόποι βελτίωσης της εταιρικής υπευθυνότητας και της διαφάνειας».

Τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την εμφάνιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, ο διάλογος αυξήθηκε εάν οι ετήσιες εκθέσεις έχουν σχέση με τους επενδυτές και τους άλλους χρήστες και τους δίνουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν σωστά αποφάσεις σχετικά με τις προοπτικές των εταιρειών. Για να γεφυρωθεί το αντιληπτό κενό πληροφόρησης και για να ικανοποιηθούν τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία των εκάστοτε ρυθμιστών, αναφέρθηκε η αφηγηματική αναφορά. Ο στόχος της αφηγηματικής έκθεσης είναι να παρέχει μια ανασκόπηση των δραστηριοτήτων της εταιρείας με ένδειξη της μελλοντικής δυνατότητάς της να ανταποκριθεί στην απαίτηση αλλαγής στο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Για να βελτιωθεί η εταιρική διαφάνεια και η αποκάλυψη, επιτρέποντας την παροχή βασικών στρατηγικών πληροφοριών στους επενδυτές σε μια εστιασμένη και συνοπτική έκθεση, η οποία υποστηρίζεται από λεπτομερή διαδικτυακή πληροφορία μη χρηματοοικονομικών, ώστε να καταστεί δυνατή η συγκρισιμότητα αυτών των πληροφοριών μεταξύ εταιρειών. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι ότι οι εταιρικές αναφορές καθίστανται πιο επικεντρωμένες και ότι οι συγκεκριμένες πληροφορίες μπορούν να ληφθούν ευκολότερα για να διευκολυνθούν οι συγκρίσεις μεταξύ εταιρειών. Τα οφέλη της προτεινόμενης προσέγγισης συγκεντρώνονται στους επενδυτές μέσω πιο εστιασμένης γνωστοποίησης σε εταιρείες μέσω της απλούστευσης του πλαισίου και επιτρέπουν στις ΜΚΟ, τους αναλυτές και τα ενδιαφερόμενα μέλη του κοινού να έχουν πρόσβαση και να συγκρίνουν τα δεδομένα που χρειάζονται για την αποτελεσματική συμμετοχή των εταιρειών. Ο όγκος των δεδομένων θα μειωθεί με τον εξορθολογισμό των απαιτήσεων γνωστοποίησης

Το αφηγηματικό τμήμα της ετήσιας έκθεσης είναι ένα κρίσιμο μέσο για την κοινοποίηση των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών στους μετόχους. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην αναφορά εταιρειών έχουν ευνοήσει τις όλο και πιο περίπλοκες εκθέσεις, μειώνοντας τη χρησιμότητά τους στους μετόχους, τους δυνητικούς επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους.

Κατά τη συζήτηση για το περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης εκτός από τα οικονομικά ότι οι διαφορές απόψεων μεταξύ των αναλυτών άρχισαν να γίνονται εμφανείς. Αυτό είναι το τμήμα της ετήσιας έκθεσης που έχει δει την μεγαλύτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, καθώς οι εταιρείες έχουν συμπεριλάβει όλο και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με διάφορες πτυχές της επιχείρησής τους, εκτός από τα καθαρά οικονομικά. Στο πλαίσιο αυτό, το «front end» περιλαμβάνει τις συλλογικές γνωστοποιήσεις που λαμβάνουν αφηγηματική παρά αριθμητική μορφή. Ζητώντας από κάθε αναλυτή, η άποψή του σχετικά με αυτό έπρεπε να αποδείξει τις συνολικές απόψεις τους σχετικά με τη σημασία της αφηγηματικής αναφοράς εν γένει. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το «εμπρόσθιο τμήμα» περιλαμβάνει τη δήλωση του προέδρου, ενδεχομένως μια επισκόπηση του γενικού διευθυντή, μια επιχειρησιακή ανασκόπηση, γνωστοποίηση εταιρικής διακυβέρνησης, αποκάλυψη κινδύνου, γνωστοποίηση για την υγεία, ασφάλεια, κοινωνική και περιβαλλοντική φύση και διάφορες άλλες αφηγήσεις.

Αυτό το τμήμα της ετήσιας έκθεσης θεωρητικά ενδιαφέρει όταν οι πληροφορίες που ζητούνται δεν είναι διαθέσιμες - ή δεν μπορούν να εκφραστούν - από τις οικονομικές πληροφορίες. Στην πράξη, πολλά από τα περιεχόμενα των αφηγηματικών τμημάτων είναι περιεχόμενο που έχει ήδη καταγραφεί στα προκαταρκτικά στοιχεία, οπότε υποφέρει από τον ίδιο χρονικό περιορισμό ως το άλλο περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης στο σύνολό της.

Υπάρχει γενική υποστήριξη από τους μετόχους για την απλούστευση του πλαισίου, τη μείωση των κινήτρων για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών και την αύξηση της συγκρισιμότητας των στοιχείων που παρέχουν οι εταιρείες στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων. Αντίθετα, ορισμένοι επενδυτές και άλλοι βασίζονται σε συγκεκριμένες πληροφορίες στην αναφορά, οι οποίες μπορεί να μην είναι σχετικές με τους περισσότερους αναγνώστες.

Η πρόκληση είναι να συνδυαστούν αυτές οι ανταγωνιστικές απαιτήσεις - αφενός, η ανάγκη για μια σαφή και συνοπτική επισκόπηση των επιχειρηματικών και των διευθυντικών απόψεων σχετικά με τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζει και, αφετέρου, λεπτομερείς και συγκρίσιμες πληροφορίες για τους αναλυτές και Άλλοι για χρήση.

4. Ο Ρόλος της Αφηγηματικής Πληροφορίας στην Οικονομία

Το αφηγηματικό τμήμα της ετήσιας έκθεσης είναι ένα κρίσιμο μέσο για την κοινοποίηση των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών στους μετόχους. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην αναφορά εταιρειών έχουν ευνοήσει τις όλο και πιο περίπλοκες εκθέσεις, μειώνοντας τη χρησιμότητά τους στους μετόχους, τους δυνητικούς επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους.

Η εταιρεία παροχής στοιχείων δημοσιοποιεί μέσω διάφορων μέσων ενημέρωσης. Αυτά θα περιλαμβάνουν κατά κανόνα ενημερώσεις των αναλυτών κατά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων, τους ενδιάμεσους λογαριασμούς, την τελική ετήσια έκθεση και τους λογαριασμούς (συνήθως αρκετές εβδομάδες μετά τις πρώτες αναλύσεις των αναλυτών), τις εκθέσεις «stand alone» και τις δηλώσεις στον Τύπο Μέσω του τμήματος σχέσεων με τους επενδυτές. Οι περισσότερες από τις οικονομικές πληροφορίες που χρησιμοποιούνται από τους αναλυτές διατίθενται κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των αποτελεσμάτων, μερικές εβδομάδες μπροστά (συνήθως) από τη δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης και η ετήσια έκθεση χρησιμοποιείται κυρίως όταν χρησιμοποιείται καθόλου για το αφηγηματικό περιεχόμενό της. Και μικρές οικονομικές πληροφορίες που δεν περιλαμβάνονται στα προκαταρκτικά αποτελέσματα (όπως οι μισθοί των μελών του διοικητικού συμβουλίου).

Με βάση την ανάγνωση των οικονομικών στοιχείων της εταιρείας και άλλων στρατηγικών πληροφοριών, οι αναλυτές από την πλευρά του πωλητή παρέχουν συμβουλές στους πελάτες της αγοράς. Το επίσημο κανάλι για αυτό είναι η έκθεση των αναλυτών, η οποία παράγεται σε μια προσέγγιση pro forma (αν και αυτό μπορεί να αμφισβητηθεί από ορισμένους αναλυτές) και είναι κοινό, αν και προφανώς δεν είναι υποχρεωτικό, για να δείξει αυτό το τμήμα σχέσεων με τις επενδυτικές σχέσεις πριν από τη δημοσίευση.

Χωρίς την αφηγηματική πληροφόρηση, η διοίκηση της εταιρείας είναι απίθανο να αναφέρει και να περιγράψει με τρόπο και σε εύλογο χρονικό διάστημα στοιχεία που θα ήταν χρήσιμα για τους μετόχους. Η κατάλληλη και αναλογική υποχρεωτική γνωστοποίηση της εταιρείας μειώνει επίσης το κόστος για τους επενδυτές να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται για να τηρούν τη

διοίκηση. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε σχέση με τις αμοιβές των εκτελεστικών στελεχών, όπου η αποκάλυψη είναι ένας βασικός μηχανισμός που συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση του κόστους των υπηρεσιών και στην ευθυγράμμιση των κινήτρων των διευθυντικών στελεχών με τα συμφέροντα των μετόχων.

Μέχρι πρόσφατα, το κύριο μέλημα της προσοχής τόσο των ρυθμιστικών αρχών όσο και των κυριότερων επενδυτών ήταν η χρηματοοικονομική πληροφόρηση από τις εταιρείες, αλλά η αφηγηματική αναφορά έχει αυξηθεί σημαντικά και έχουν διαμορφωθεί κανονισμοί και βέλτιστες πρακτικές για να αντικατοπτριστεί αυτή η θέση. Η ρύθμιση της αφηγηματικής πληροφόρησης έχει ως κύριο στόχο την αντιμετώπιση των αποτυχιών πληροφόρησης που μπορεί να προκύψουν μεταξύ της διοίκησης της εισηγμένης εταιρείας και των μετόχων. Ωστόσο, η ετήσια έκθεση εγγράφεται στο δημόσιο αρχείο, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα σε άλλους ενδιαφερόμενους να κάνουν χρήση αυτών των πληροφοριών και πολλοί έχουν καταλήξει να βασίζονται σε αυτήν για να αντιμετωπίσουν τις εταιρείες από άποψη περιβαλλοντικών και κοινωνικών ευθυνών.

Υψηλής ποιότητας αφηγηματικών πληροφοριών παρέχει το πλαίσιο για τις οικονομικές εκθέσεις της εταιρείας καθώς και παρέχει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη στρατηγική, τους κινδύνους και τις επιδόσεις. Η ανασκόπηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας που εισήχθη ως αντικατάσταση του OFR και η ενισχυμένη αναθεώρηση της επιχείρησης έδωσαν την πλατφόρμα για την αύξηση των ποσοτήτων πληροφοριών για τους μετόχους. Ωστόσο, εκφράζονται αυξανόμενες ανησυχίες σχετικά με τη σαφήνεια και την εστίαση αυτών των πληροφοριών και τη χρησιμότητά τους στους μετόχους. Αυτό εκφράστηκε με σαφήνεια από τους ενδιαφερόμενους φορείς στην απάντησή τους στη διαβούλευση για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με το BIS 2010 και αποτελεί την κινητήρια δύναμη για τις τρέχουσες προτεινόμενες αλλαγές.

Ωστόσο, οι εταιρείες παραμένουν σίγουροι για το κατά πόσον η χρήση της νέας τεχνολογίας και των μέσων επικοινωνίας συμβαδίζουν με τις ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων. Τέλος, απαιτούνται κάποιες ήσσονος σημασίας αλλαγές στις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για τη βελτίωση της συνέπειας της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις αμοιβές, για την εξάλειψη της βαρύτητας των περιττών γνωστοποιήσεων και για την παροχή στους επενδυτές των

πληροφοριών που χρειάζονται για να μπορούν να λογοδοτούν οι εταιρείες σε θέματα όπως η πολυμορφία του διοικητικού

Οι απαιτήσεις αφηγηματικών και γραπτών πληροφοριών θα ενισχυθούν και θα εστιάζονται περισσότερο ώστε η αναθεωρημένη έκθεση να παρέχει πληρέστερα στοιχεία για τις αμοιβές μαζί με μια ισχυρότερη ανάλυση της σχέσης μεταξύ αμοιβής, εταιρικής στρατηγικής και απόδοσης σε μια σύντομη δήλωση υψηλού επιπέδου.

Οι αφηγήσεις που πρέπει να αναλυθούν είναι αυτές οι προαιρετικές γνωστοποιήσεις που περιέχονται στην ετήσια έκθεση και τους λογαριασμούς της εταιρείας. Τα μόνα τμήματα που εξαιρέθηκαν, εκτός από τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις και σημειώσεις, ήταν τμήματα που υπόκεινται σε κανονιστικές απαιτήσεις ή έχουν κατά τα άλλα αρκετά πρότυπο χαρακτήρα: έκθεση του ελεγκτή, έκθεση διευθυντών, δηλώσεις εταιρικής διακυβέρνησης, εκθέσεις αμοιβών διευθυντών, πίνακες περιεχομένων, Πληροφορίες για τους μετόχους, ιστορικούς συνοπτικούς πίνακες και καταλόγους κυριότερων εταιρειών εκμετάλλευσης. Το υλικό που παραμένει, συνεπώς, περιλαμβάνει τα κυριότερα σημεία, τη δήλωση του προέδρου, την ανασκόπηση του CEO, OFR, τους ανθρώπους, την κοινότητα, τους διευθυντές και τους συμβούλους και τους λεζάντες από εικονογραφημένο υλικό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το υλικό αυτό είχε κατανεμηθεί σε περισσότερα από ένα έγγραφα.

5. Η αφηγηματική πληροφόρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η αφηγηματική πληροφόρηση κερδίζει μεγαλύτερη έδαφος ως αναπόσπαστο μέρος της εταιρικής αναφοράς. Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν ήδη απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στον τομέα αυτό. Οι εταιρείες πρέπει να αναφέρουν τα θέματα της EESCH στη στρατηγική έκθεση στο βαθμό που είναι αναγκαίο για την κατανόηση της εξέλιξης, της απόδοσης ή της θέσης της επιχείρησης.

Το Ηνωμένο Βασίλειο σύντομα θα εφαρμόσει τις απαιτήσεις της οδηγίας της ΕΕ σχετικά με τη γνωστοποίηση αφηγηματικών πληροφοριών και πληροφοριών για την ποικιλομορφία - 2014/95 / ΕΕ («οδηγία μη χρηματοοικονομικής αναφοράς»). Η οδηγία περιέχει απαιτήσεις γνωστοποίησης παρόμοιες με εκείνες της στρατηγικής έκθεσης.

Το Τμήμα Επιχειρήσεων, Καινοτομίας και Δεξιοτήτων (BIS) θα πραγματοποιήσει σύντομες διαβουλεύσεις σχετικά με τις αλλαγές στον περί Εταιρειών Νόμο του 2006 για τη μεταφορά της Οδηγίας για τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στο δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου. Το FRC προτίθεται να επικαιροποιήσει τις οδηγίες για τη στρατηγική έκθεση μόλις θεσπιστούν οι κανονισμοί.

Ορισμένες οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένης της FRC, της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στρέφονται κατά της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων και της μείωσης του κόστους για τις επιχειρήσεις. Η βρετανική κυβέρνηση διαθέτει μια ατζέντα αποελέγχου και χαιρετίζουμε ότι στο πλαίσιο της διαβούλευσης σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στο Ηνωμένο Βασίλειο, η BIS θα κληθεί να σχολιάσει εάν υπάρχουν υφιστάμενες αφηγηματικές υποχρεώσεις αναφοράς που μπορούν να καταργηθούν.

6. Πηγές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Πρωταρχικός στόχος της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι η παροχή χρηματοοικονομικής πληροφόρησης υψηλής ποιότητας, πληροφορίες σχετικά με οικονομικές οντότητες, χρήσιμες κυρίως για οικονομικό χαρακτήρα (FASB, 1999 IASB, 2008). Η παροχή οικονομικής ποιότητας στην υποβολή στοιχείων είναι σημαντική επειδή θα επηρεάσει θετικά τους προμηθευτές κεφαλαίων και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για την πραγματοποίηση επενδύσεων, πιστώσεων και παρόμοιων πόρων που αφορούν αποφάσεις για τη βελτίωση της συνολικής αποτελεσματικότητας της αγοράς (IASB, 2006, IASB, 2008).

Παρόλο που τόσο το FASB όσο και το IASB τονίζουν τη σημασία της υψηλής ποιότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών, ένα από τα βασικά προβλήματα που εντοπίστηκαν στην προηγούμενη βιβλιογραφία είναι ο τρόπος λειτουργίας και μέτρησης αυτής της ποιότητας. Λόγω της εξειδικευμένης κατάστασης, μια εμπειρική αξιολόγηση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής αναφοράς αναπόφευκτα περιλαμβάνει τις προτιμήσεις ανάμεσα σε μια πληθώρα στοιχείων (Dechow και Dichev, 2002, Schipper και Vincent, 2003, Botosan, 2004, Daske και Gebhardt, 2006). Δεδομένου ότι διαφορετικές ομάδες χρηστών θα έχουν διαφορετικές

προτιμήσεις, γίνεται αντιληπτό ότι η ποιότητα θα αποκλίνει μεταξύ των συστατικών. Επιπλέον, οι χρήστες σε μια ομάδα χρηστών μπορούν αντιλαμβάνονται επίσης τη χρησιμότητα παρόμοιων πληροφοριών με διαφορετικό τρόπο, δεδομένου του πλαισίου τους. Σαν αποτέλεσμα αυτού του πλαισίου και της ιδιαιτερότητας του χρήστη, η μέτρηση της ποιότητας φαίνεται άμεσα προβληματική (Botosan, 2004). Κατά συνέπεια, πολλοί ερευνητές μετρούν την ποιότητα των οικονομικών αναφορών εστιάζοντας έμμεσα σε χαρακτηριστικά που πιστεύεται ότι επηρεάζουν την ποιότητα των οικονομικών αναφορών, όπως η διαχείριση των κερδών, οι οικονομικές αναμορφώσεις και η επικαιρότητα. (Π.χ., Barth et al., 2008, Schipper & Vincent, 2003, Cohen κ.ά., 2004).

Παρά το σημαντικό ενδιαφέρον για την αποτελεσματικότητα των λογιστικών προτύπων σχετικά με την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, προέκυψε εμπειρική βιβλιογραφία που προσφέρει αντιφατικά ευρήματα σχετικά με τα ερωτήματα: σε ποιο βαθμό τα λογιστικά πρότυπα συμβάλλουν στην χρησιμότητα των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Προηγούμενες εμπειρικές μελέτες διερευνώντας την επιρροή που έχουν στην ποιότητα των οικονομικών εκθέσεων παρουσιάζουν θετικές, ασήμαντες και αρνητικές διαφορικές επιδράσεις (Barth et al., 2008, Van der Meulen et al., 2007; Barth et al., 2006; Bartov et al., 2005; Ψαρός & Τρότμαν, 2004 Amir et al., 1993; Ashbaugh and Olsson, 2002). Οι Barth et al. (2006), για παράδειγμα αποκαλύπτουν πως οι αμερικανικές εταιρείες παρουσιάζουν υψηλότερη λογιστική ποιότητα από τις εταιρείες IAS, ενώ ο Leuz (2003) καταδεικνύει ασήμαντες διαφορές στη διαφορά προσφοράς-ζήτησης μεταξύ των εταιρειών IAS και των ΗΠΑ. Ο Psaros και ο Τρότμαν (2004), ωστόσο, δείχνουν αποτελέσματα υπέρ περισσότερων αρχών των λογιστικών προτύπων.

Μία εξήγηση για αυτά τα ασυμβίβαστα αποτελέσματα είναι ότι τα έμμεσα μέτρα που χρησιμοποιήθηκαν για το 2004 για τις εμπειρικές αναλύσεις επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες ιδιότητες των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αναμένεται να επηρεάσουν την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, όπως η διαχείριση των κερδών, (Barth et al., 2008, Schipper & Vincent, 2003; Cohen et al., 2004; Nichols & Wahlen, 2004). Ωστόσο, καμία από αυτές τις μεθόδους μέτρησης δεν επιτρέπει μια συνολική αξιολόγηση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,

συμπεριλαμβανομένων όλων των ποιοτικών χαρακτηριστικών. Τα εργαλεία ανίχνευσης διαχείρισης κερδών υπογραμμίζουν τη σημασία της ποιότητας των κερδών και όχι της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ως πρωταρχικό στόχο (Krishnan & Parsons, 2008; Burgstahler et al., 2006; Healy & Wahlen, 1999). Η ποιότητα των κερδών ορίζεται ως "Ο βαθμός στον οποίο τα αναφερόμενα κέρδη συλλάβουν την οικονομική πραγματικότητα, προκειμένου να καταστεί κατάλληλο να αξιολογεί την οικονομική απόδοση μιας επιχείρησης" (Krishnan & Parsons, 2008). Ωστόσο, η ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι μια ευρύτερη έννοια που δεν αναφέρεται μόνο σε οικονομικές πληροφορίες, αλλά και σε γνωστοποιήσεις και άλλες μη οικονομικές πληροφορίες χρήσιμες για λήψη αποφάσεων που περιλαμβάνεται στην έκθεση. Ως εκ τούτου, στην ED τόσο το FASB όσο και το IASB (2008) εκφράζει ρητά την επιθυμία τους να δημιουργήσουν ένα ολοκληρωμένο εργαλείο μέτρησης για την αξιολόγηση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαστάσεις της χρησιμότητας της απόφασης. Ως εκ τούτου, αυτό το εργαλείο μέτρησης λαμβάνουν υπόψη όλα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, διότι αυτά τα χαρακτηριστικά καθορίζουν τη χρησιμότητα των οικονομικών αποφάσεων (IASB, 2008).

Σύμφωνα με την ED, η παροχή χρήσιμων πληροφοριών σε αποφάσεις είναι ο πρωταρχικός στόχος της οικονομικής αναφοράς. Οι χρήσιμες για την απόφαση πληροφορίες ορίζονται ως "πληροφορίες σχετικά με την αναφέρουσα οικονομική οντότητα που είναι χρήσιμη να παρουσιάσει και δυνητικούς επενδυτές μετοχών, δανειστές και άλλους πιστωτές στη λήψη αποφάσεων υπό την ιδιότητά τους ως παρόχων κεφαλαίου" (IASB, 2008: 12). Σε σχέση με την ED και την πρόσφατη βιβλιογραφία, ορίζουμε την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε όρους της χρησιμότητας απόφασης (π.χ., Beuselinck & Manigart, 2007, Jonas & Blanchet, 2000, McDaniel et al., 2002). Για την αξιολόγηση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, υπάρχουν διάφορες μέθοδοι μέτρησης που χρησιμοποιήθηκαν.

Η λειτουργία των ποιοτικών χαρακτηριστικών χαρακτηρίζονται από τα θεμελιώδες ποιοτικά χαρακτηριστικά (δηλαδή η συνάφεια και η πιστή εκπροσώπηση), τα οποία είναι τα πιο σημαντικά και καθορίζουν το περιεχόμενο των

πληροφοριών της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η βελτίωση της ποιότητας των χαρακτηριστικών (δηλαδή της κατανόησης, της συγκρισιμότητας, της επαλήθευσης και της επικαιρότητας) οδηγεί στη βελτίωση της χρησιμότητας της απόφασης όταν τα θεμελιώδη ποιοτικά χαρακτηριστικά είναι καθιερωμένα. Ωστόσο, δεν μπορούν να προσδιορίσουν την ποιότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μόνοι τους (IASB, 2008).

Η συνάφεια αναφέρεται ως η ικανότητα «να κάνει τη διαφορά στις αποφάσεις που λαμβάνονται από τους χρήστες υπό την ιδιότητά τους ως παρόχων κεφαλαίου»(IASB, 2008: 35). Σχετικά με την βιβλιογραφία, η συνάφεια υλοποιείται με τη χρήση τεσσάρων στοιχείων σχετικά με την πρόβλεψη και την επιβεβαιωτική αξία. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι ερευνητές τείνουν να επικεντρώνονται στην ποιότητα των αποδοχών αντί για την ποιότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς. Αυτός ο ορισμός έχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, διότι αγνοεί τις μη οικονομικές πληροφορίες και αποκλείει ήδη τις «μελλοντικές» οικονομικές πληροφορίες να είναι διαθέσιμες στους χρήστες της ετήσιας έκθεσης, όπως για παράδειγμα σχετικά με τις μελλοντικές συναλλαγές (Jonas & Blanchet, 2000; Nichols & Wahlen, 2004).

Πολλοί ερευνητές χρησιμοποιούν την λειτουργικά προγνωστική αξία ως ικανότητα αποδοχών του παρελθόντος για την πρόβλεψη μελλοντικών κερδών (π.χ. Francis et al., 2004, Lipe, 1990, Schipper & Vincent, 2003). Η προβλεπτική τιμή αναφέρεται ρητά σε πληροφορίες σχετικά με την ικανότητα της επιχείρησης να δημιουργεί μελλοντικές ταμειακές ροές: «οι πληροφορίες σχετικά με ένα οικονομικό φαινόμενο έχουν προγνωστική αξία εάν έχει αξία ως εισροή στις μεθόδους πρόβλεψης που χρησιμοποιούν οι φορείς παροχής κεφαλαίων για να διαμορφώσουν τις δικές τους προσδοκίες για το μέλλον»(IASB, 2008: 36). Θεωρούμε την προγνωστική αξία ως το σημαντικότερο δείκτη σχετικότητας όσον αφορά τη χρησιμότητα και τα μέτρα λήψης αποφάσεων της αξίας πρόβλεψης χρησιμοποιώντας τρία στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο μετρά την έκταση στην οποία οι ετήσιες εκθέσεις παρέχουν δηλώσεις μελλοντικής εκπλήρωσης. Η δήλωση προς τα εμπρός συνήθως περιγράφει τις προσδοκίες της διοίκησης για τα επόμενα χρόνια της εταιρείας. Για τους παρόχους του κεφαλαίου και τους άλλους χρήστες της ετήσιας έκθεσης, αυτές οι πληροφορίες είναι σημαντικές από τότε που η διοίκηση έχει πρόσβαση σε ιδιωτικές

πληροφορίες για να παράγει μια πρόβλεψη που δεν είναι διαθέσιμη σε άλλους ενδιαφερόμενους (Bartov & Mohanram, 2004).

Το δεύτερο στοιχείο εξετάζει σε ποιο βαθμό οι ετήσιες εκθέσεις αποκαλύπτουν πληροφορίες όσον αφορά τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και τους κινδύνους. Οι Jonas και Blanchet (2000) αναφέρονται στη συμπλήρωση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών με μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες, όταν γίνεται αναφορά στην προγνωστική αξία και τις γνώσεις που μπορούν να αποκτηθούν για επιχειρηματικές ευκαιρίες και τους κινδύνους, καθώς παρέχει πληροφορίες για πιθανά μελλοντικά σενάρια για την εταιρεία.

Το τρίτο στοιχείο μετρά τη χρήση της εύλογης αξίας από την εταιρεία. Στη βιβλιογραφία συνήθως αναφέρεται στη χρήση της εύλογης αξίας έναντι του ιστορικού κόστους όταν συζητείται η τιμή πρόβλεψης των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (π.χ., Barth et al., 2001, Hirst et al., 2004, McDaniel et al. 2002; Schipper & Vincent, 2003; Schipper, 2003). Συχνά υποστηρίζεται ότι η εύλογη λογιστική αξία παρέχει πιο σχετικές πληροφορίες από το ιστορικό κόστος επειδή αντιπροσωπεύει την τρέχουσα αξία των περιουσιακών στοιχείων, αντί της τιμής αγοράς (μεταξύ άλλων Maines & Wahlen, 2006; Schipper & Vincent, 2003). Επιπλέον, τόσο το FASB όσο και το IASB λαμβάνοντας υπόψη νέα πρότυπα που επιτρέπουν την αύξηση της εύλογης λογιστικής αξίας των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δεδομένου ότι θεωρούν την εύλογη αξία ως μία από τις σημαντικότερες μεθόδους για αύξηση της συνάφειας (Barth et al., 2001).

Εκτός από την προβλεπτική αξία, η επιβεβαιωτική τιμή συμβάλλει στη συνάφεια των πληροφοριών της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Οι πληροφορίες έχουν επιβεβαιωτική τιμή "αν επιβεβαιώσει ή αλλάξει τις παρελθούσες (ή τις παρούσες) προσδοκίες βάσει προηγούμενων αξιολογήσεων" (IASB, 2008: 36). Οι Jonas και Blanchet (2000) υποστηρίζουν ότι, αν οι πληροφορίες που περιέχονται στην ετήσια έκθεση παρέχουν ανατροφοδότηση των χρηστών της ετήσιας έκθεσης σχετικά με προηγούμενες συναλλαγές ή γεγονότα τότε τους βοηθούν ώστε να επιβεβαιώσουν ή να αλλάξουν τις προσδοκίες τους.

Η πιστή αναπαράσταση είναι το δεύτερο θεμελιώδες ποιοτικό χαρακτηριστικό όπως έχει αναπτυχθεί στην ED. Για να αναπαρασταθούν πιστά τα οικονομικά

φαινόμενα, οι πληροφορίες που προβάλλουν τις ετήσιες εκθέσεις πρέπει να είναι πλήρεις, ουδέτερες και απαλλαγμένες από ουσιώδη σφάλματα (IASB,2008: 36). Τα οικονομικά φαινόμενα που εκπροσωπούνται στην ετήσια έκθεση είναι ‘οικονομικοί πόροι, υποχρεώσεις, συναλλαγές και άλλα γεγονότα και περιστάσεις’ (IASB, 2006: 48). Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, η πιστή αναπαράσταση είναι αντιπροσωπευτική με βάση πέντε στοιχεία που αναφέρονται στην ουδετερότητα, την πληρότητα, την απαλλαγή από το σφάλμα και την επαληθευσιμότητα (Dechow κ.ά., 1996, McMullen, 1996, Beasley, 1996, Rezaee,2003; Cohen et al., 2004; Sloan, 2001; Jonas & Blanchet, 2000; Maines & Wahlen, 2006; Gaeremynck & Willekens, 2003; Kim et al., 2007; Willekens, 2008).

Ο Botosan (2004) υποστηρίζει ότι είναι δύσκολο να μετρηθεί άμεσα η πιστή εκπροσώπηση με την αξιολόγηση μόνο της ετήσιας έκθεσης, δεδομένου ότι οι πληροφορίες σχετικά με το πραγματικό οικονομικό φαινόμενο είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί η πιστή εκπροσώπηση. Σύμφωνα με τους Wahlen (2006), ωστόσο, οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές που αντιστοιχούν στενά με τις βασικές οικονομικές δομές που ακολουθούν τα πρότυπα μπορούν να ενισχύσουν την πιστή εκπροσώπηση.

Το πρώτο πληρεξούσιο αναφέρεται στο ζήτημα «απαλλαγμένο από μεροληψία». Μια ετήσια έκθεση δεν μπορεί ποτέ να είναι εντελώς απαλλαγμένη από τη μεροληψία, δεδομένου ότι τα οικονομικά φαινόμενα που παρουσιάζονται στις ετήσιες εκθέσεις συχνά μετριοούνται υπό συνθήκες αβεβαιότητας. Πολλές εκτιμήσεις και παραδοχές περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση. Αν και δεν μπορεί να επιτευχθεί πλήρης έλλειψη μεροληψίας, είναι απαραίτητο να υπάρχει ορισμένο επίπεδο ακρίβειας για να λαμβάνεται απόφαση για την πληροφόρηση σχετικά με τα χρήσιμα οικονομικά στοιχεία (IASB, 2008). Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να εξεταστεί η επιχειρηματολογία που παρέχεται για τις διάφορες εκτιμήσεις και παραδοχές στην ετήσια έκθεση (Jonas & Blanchet, 2000). Εάν υπάρχουν έγκυρα επιχειρήματα για τις παραδοχές και τις εκτιμήσεις που έγιναν, είναι πιθανόν να αντιπροσωπεύουν τα οικονομικά φαινόμενα χωρίς μεροληψία.

Επιπλέον, παρέχονται έγκυρα και καλά τεκμηριωμένα επιχειρήματα για τις χρησιμοποιούμενες λογιστικές αρχές αυξάνουν την πιθανότητα οι παρασκευαστές να κατανοήσουν πλήρως τη μέθοδο μέτρησης. Αυτό θα μειώσει την πιθανότητα ακούσιων υλικών σφαλμάτων στην οικονομική τους (Jonas & Blanchet, 2000, Maines

& Wahlen, 2006). Επιπλέον, όταν οι επιλεγμένες λογιστικές αρχές περιγράφονται με σαφήνεια και είναι βάσιμες, αυξάνει την πιθανότητα να επιτευχθεί συναίνεση και να ανιχνευθούν τυχόν ανακρίβειες και για τον χρήστη της οικονομικής έκθεσης αλλά και για τον ελεγκτή.

Η τρίτη υποομάδα της πιστής εκπροσώπησης είναι αυτή της ουδετερότητας, που ορίζεται ως "η απουσία μεροληψίας που αποσκοπεί στην επίτευξη ενός προκαθορισμένου αποτελέσματος ή στην πρόκληση ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος συμπεριφοράς. Οι ουδέτερες πληροφορίες δεν χρωματίζουν την εικόνα που δείχνει να επηρεάζει τη συμπεριφορά σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση" (IASB, 2008: 37). Όπως ο Jonas και ο Blanchet (2000: 362) δηλώνουν: "η ουδετερότητα αφορά την αντικειμενικότητα και την ισορροπία". Η ουδετερότητα αναφέρεται στην πρόθεση του προπαρασκευαστή; Ο συντάκτης θα πρέπει να προσπαθήσει για μια αντικειμενική παρουσίαση των γεγονότων και όχι εστιάζοντας αποκλειστικά στα θετικά γεγονότα που συμβαίνουν χωρίς να αναφερθούν τα αρνητικά γεγονότα.

Το τέταρτο κατασκεύασμα για τη μέτρηση της πιστής απεικόνισης αναφέρεται στην ανεπιφύλακτη έκθεση ελεγκτών. Διάφοροι ερευνητές εξέτασαν τον αντίκτυπο ενός ελέγχου και των ελέγχων των ελεγκτών, σε μια έκθεση σχετικά με την οικονομική αξία της επιχείρησης (π.χ., Gaeremynck & Willekens, 2003, Kim et Al., 2007; Willekens, 2008). Αυτοί οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η έκθεση των ελεγκτών προσθέτουν αξία στις πληροφορίες χρηματοοικονομικής πληροφόρησης παρέχοντας εύλογη διαβεβαίωση σχετικά με το βαθμό στον οποίο η ετήσια έκθεση αντιπροσωπεύει πιστά τα οικονομικά φαινόμενα. Οι Maines και Wahlen (2006) υποστηρίζουν μάλιστα ότι μια ανεπιφύλακτη έκθεση ελέγχου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την διάκριση των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ως αξιόπιστες ή πιστά εκπροσωπούμενες.

Τέλος, μια ολοένα και πιο σημαντική πτυχή στην ετήσια έκθεση που αφορά τη πιστή εκπροσώπηση είναι η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Η εταιρική διακυβέρνηση μπορεί να οριστεί ως οι μηχανισμοί με τους οποίους μια επιχείρηση, οργανωμένη σε μια περιορισμένη εταιρική μορφή ευθύνη, κατευθύνεται και ελέγχεται. Διάφοροι ερευνητές εξετάζουν τη συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και της εταιρικής διακυβέρνησης, τον

εσωτερικό έλεγχο, τα κέρδη χειραγώγησης και την απάτη, ώστε να διαπιστώσουν ότι η κακή διακυβέρνηση και οι εσωτερικοί έλεγχοι μειώνουν την ποιότητα της οικονομικής αναφοράς (π.χ., Dechow et al., 1996, McMullen, 1996; Beasley, 1996; Rezaee, 2003). Προφανώς, οι πληροφορίες για την εταιρική διακυβέρνηση προσθέτουν αξία για τους φορείς παροχής κεφαλαίων. Συγκεκριμένα, οι πληροφορίες για την εταιρική διακυβέρνηση αυξάνονται (Sloan, 2001, Ολλανδία, 1999)

Κατανόηση

Το πρώτο ποιοτικό χαρακτηριστικό ενίσχυσης, αυτό της κατανόησης, θα αυξηθεί όταν οι πληροφορίες ταξινομούνται, χαρακτηρίζονται και παρουσιάζονται με σαφήνεια και συνοπτικότητα. Η κατανόηση αναφέρεται, όταν η ποιότητα των πληροφοριών επιτρέπει στους χρήστες να κατανοήσουν το νόημά τους (IASB, 2008). Η κατανόηση μετράται με πέντε στοιχεία που υπογραμμίζουν τη διαφάνεια και την σαφήνεια των πληροφοριών που παρουσιάζονται σε εκθέσεις ετήσιας βάσης (Jonas & Blanchet, 2000 Iu & Clowes, 2004 Courtis, 2005 IASB, 2006).

Πρώτον, οι ταξινομημένες και χαρακτηρισμένες πληροφορίες αναφέρονται στο πόσο καλά οργανώθηκαν οι πληροφορίες στην ετήσια έκθεση. Εάν η ετήσια έκθεση είναι καλά οργανωμένη, είναι ευκολότερο να καταλάβουμε πού να αναζητήσουμε τις συγκεκριμένες πληροφορίες (Jonas & Blanchet, 2000). Επιπλέον, οι πληροφορίες γνωστοποίησης, και ιδίως οι σημειώσεις στον ισολογισμό και τα αποτελέσματα της κατάστασης λογαριασμού, μπορεί να είναι πολύτιμες όσον αφορά την εξήγηση και την παροχή περισσότερων πληροφοριών σχετικά με στοιχεία κερδών (Beretta & Bozzolan, 2004). Ιδιαίτερα οι αφηγηματικές εξηγήσεις βοηθούν για τη βελτίωση της κατανόησης των πληροφοριών (IASB, 2006, Iu & Clowes, 2004).

Επιπλέον, η παρουσία πινάκων ή γραφικών αναπαραστάσεων μπορεί να βελτιώσει το βαθμό κατανόησης, διευκρινίζοντας τις σχέσεις και εξασφαλίζοντας την συνοπτικότητα (Jonas & Blanchet, 2000) [U3]. Επιπλέον, εάν ο συντάκτης της ετήσιας έκθεσης συνδυάσει λέξεις και προτάσεις που είναι εύκολα κατανοητές, ο αναγνώστης θα είναι πιο πιθανό να κατανοήσει και το περιεχόμενο (Courtis, 2005). Εάν η τεχνική φράση είναι αναπόφευκτη, τότε η επεξήγηση σε ένα γλωσσάριο μπορεί να αυξήσει τη κατανόηση των πληροφοριών.

Συγκρισιμότητα

Ένα δεύτερο βελτιωτικό ποιοτικό χαρακτηριστικό είναι η συγκρισιμότητα, η οποία "είναι η ποιότητα των πληροφοριών που επιτρέπουν στους χρήστες να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ δύο συνόλων των οικονομικών φαινομένων "(IASB, 2008: 39). Με άλλα λόγια, οι παρόμοιες καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζονται ως ίδια, ενώ οι διαφορετικές καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζονται ως διαφορετικά. Η συγκρισιμότητα μετρείται χρησιμοποιώντας έξι στοιχεία που επικεντρώνονται στη συνοχή. Τέσσερα στοιχεία αναφέρονται στη συνεκτικότητα της χρήσης, από περίοδο σε περίοδο, των ίδιων λογιστικών πολιτικών και διαδικασιών (Jonas & Blanchet, 2000, Vincent & Schipper, 2003; Beuselinck & Manigart, 2007; Cole et al., 2007). Δύο στοιχεία χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συγκρισιμότητας σε μία μόνο περίοδο μεταξύ των εταιρειών (Cleary, 1999 · Jonas & Blanchet, 2000; Cole et al., 2007; Beuselick & Manigart, 2007; IASB, 2008).

Η συγκρισιμότητα περιλαμβάνει τη συνοχή. "Η συνοχή αφορά τη χρήση των ίδιων λογιστικών πολιτικών και διαδικασιών, είτε από περίοδο σε περίοδο εντός μιας οντότητας είτε σε μία ενιαία περίοδο μεταξύ επιχειρήσεων "(IASB, 2008: 39). Σύμφωνα με την ED, οι επιχειρήσεις πρέπει να προσπαθούν να συγκρίνονται με τη συνοχή. Οι Jonas και Blanchet (2000) για να λειτουργήσει η συνοχή πρέπει να γίνεται αναφορά στην αντιμετώπιση της αλλαγής και της αβεβαιότητας. Οι νέες πληροφορίες, οι κανόνες ή οι κανονισμοί γενικά υποχρεώνουν τις εταιρείες να αλλάξουν τις εκτιμήσεις, τις κρίσεις και τις λογιστικές πολιτικές τους. Για παράδειγμα, εάν υπάρχουν διαθέσιμες νέες πληροφορίες ενθαρρύνεται η αναθεώρηση της αναμενόμενης διάρκειας ζωής ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, το οποίο αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή της εκτίμησης. Όσον αφορά τη συνοχή, είναι σημαντικό οι εταιρείες αυτές να εξηγήσουν πώς αυτές οι αλλαγές επηρεάζουν τα προηγούμενα αποτελέσματα. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων για τα κέρδη είναι σημαντική για την αξιολόγηση της επιχείρησης (IASB, 2006, Cole et al., 2007). Αν μια εταιρεία αλλάξει εκτιμήσεις, κρίσεις ή λογιστικές πολιτικές μπορεί να προσαρμόσει τα κέρδη των προηγούμενων ετών προκειμένου να απεικονιστεί ο αντίκτυπος της αλλαγής στα προηγούμενα αποτελέσματα.

Επιπλέον, επειδή η συνοχή συνεπάγεται κάθε χρόνο με τη χρήση των ίδιων λογιστικών διαδικασιών, τα στοιχεία του τρέχοντος έτους πρέπει να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών (IASB, 2008). Όταν μια εταιρεία παρέχει μια

επισκόπηση στην οποία συγκρίνουν τα αποτελέσματα των διαφορετικών ετών, ακόμη και όταν δεν υπάρχουν μεταβολές στις εκτιμήσεις, κρίσεις ή λογιστικές πολιτικές τους, αυτό θα βελτιώσει τη συγκρισιμότητα των πληροφοριών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Η συγκρισιμότητα δεν αναφέρεται μόνο στη συνοχή της λογιστικής χρήσης από μία μόνο εταιρεία, αναφέρεται επίσης στη συγκρισιμότητα μεταξύ διαφορετικών εταιρειών (IASB, 2008). Κατά την αξιολόγηση της συγκρισιμότητας των ετήσιων εκθέσεων διαφορετικών λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν, η διάρθρωση της ετήσιας έκθεσης και η εξήγηση των συναλλαγών και άλλων γεγονότων είναι ιδιαίτερα σημαντική (Jonas & Blanchet, 2000). Επιπλέον, οι αναλογίες και οι αριθμοί δεικτών μπορούν να είναι χρήσιμοι κατά τη σύγκριση των επιδόσεων των εταιρειών.

Επικαιρότητα

Το τελευταίο ποιοτικό χαρακτηριστικό ενίσχυσης που ορίζεται από το ED είναι η επικαιρότητα. "Επικαιρότητα σημαίνει οι πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, οι υπεύθυνοι, για τη λήψη αποφάσεων πριν χαθεί η ικανότητά τους να λάβουν αποφάσεις" (IASB, 2008: 40). Η επικαιρότητα αναφέρεται στον χρόνο που χρειάζεται για να αποκαλυφθεί η πληροφόρηση και σχετίζεται με τη χρησιμότητα των αποφάσεων εν γένει (IASB, 2008). Εξετάζοντας την ποιότητα των πληροφοριών στις ετήσιες εκθέσεις, η επικαιρότητα μετριέται με τη χρήση του φυσικού λογάριθμου του ποσού των ημερών μεταξύ του τέλους του έτους και της υπογραφής στην έκθεση των ελεγκτών, που υπολογίζεται μετά το τέλος του έτους.

7. Εμπόδια και δυσκολίες στην αφηγηματική πληροφόρηση

7.1. Ασύμμετρη Πληροφόρηση

Η κατάσταση στις αγορές τις περισσότερες φορές δεν είναι η ιδανική και η πληροφορία δεν είναι πάντα εύκολα προσβάσιμη και γνωστή σε όλους. Μπορεί να είναι ασύμμετρη, κρυφή ή ακόμη και πλαστή. Από την άλλη, οι επενδυτές αλληλεπιδρούν, συναλλάσσονται, μεταδίδουν και λαμβάνουν πληροφόρηση με πολλούς διαφορετικούς τρόπους οι οποίοι δεν έχουν πάντοτε θετικό αντίκτυπο στις αγορές. Έτσι, επικρατεί το φαινόμενο της ασυμμετρίας πληροφόρησης το οποίο θα εξετάσουμε στη συνέχεια και πάνω στο οποίο στηρίζεται και το μεγαλύτερο μέρος

της ανάλυσης του δευτέρου κεφαλαίου.

Η κλασική θεωρία υπέθετε ότι όλοι οι συμμετέχοντες σε μια οικονομία έχουν πρόσβαση στον ίδιο βαθμό σε όλες τις πληροφορίες που κυκλοφορούν και ότι οι τιμές απεικονίζουν σωστά όλη την πληροφόρηση (perfect Walrassian economies). Στην πραγματικότητα αυτή η υπόθεση δεν ισχύει. Συνήθως οι επενδυτές δεν έχουν πρόσβαση στην ίδια πληροφόρηση ή δεν διαθέτουν τα ίδια χαρακτηριστικά ώστε να αντιδρούν με τον ίδιο τρόπο στο ίδιο μήνυμα. Οι επενδυτές τείνουν να διαφέρουν και τις περισσότερες φορές αποφασίζουν με βάση ιδιωτική ενημέρωση που έχουν στη διάθεσή τους. Η αντίδραση, λοιπόν, στις πληροφορίες και κατ' επέκταση η κατάσταση των αγορών εξαρτάται και από το είδος των επενδυτών αφού η επίδραση του ανθρώπινου παράγοντα είναι πολύ σημαντική.

Η κλασική θεωρία υποστήριζε ακόμη ότι όλοι οι επενδυτές αντιδρούν ορθολογικά και με τον ίδιο τρόπο. Στις πραγματικές οικονομίες, όμως, έχει αποδειχθεί ότι η συγκεκριμένη άποψη δεν ισχύει. Σίγουρα δεν αξιολογούν όλοι οι επενδυτές την ίδια πληροφορία με τον ίδιο τρόπο και, συνήθως, παρατηρούνται πολύ διαφορετικές αντιδράσεις στο ίδιο σινιάλο. Μερικές φορές καταλήγουν και σε ακριβώς αντίθετα συμπεράσματα. Σε κάποιες περιπτώσεις, δηλαδή, οι επενδυτές παρόλο που λαμβάνουν όλοι το ίδιο μήνυμα, δεν καταφέρνουν να το ερμηνεύσουν σωστά οπότε καταλήγουν σε λάθος συμπεράσματα (bounded rationality). Υπάρχουν αρκετές διακρίσεις στο είδος των επενδυτών, η ανάλυσή τους, όμως, δεν εμπίπτει στους σκοπούς της συγκεκριμένης εργασίας. Για το λόγο αυτό δεν θα επεκταθούμε περαιτέρω.

Συχνά, οι ενημερωμένοι επενδυτές κινούνται στρατηγικά για να αποκρύψουν την πληροφόρηση που διαθέτουν και να μπορέσουν να επωφεληθούν όσο περισσότερο μπορούν από αυτή. Αυτό σημαίνει ότι όποιος έχει πρόσβαση σε αυτή βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση. Δηλαδή, πολύ πιθανόν στις αγορές να κυκλοφορεί κρυμμένη ή ιδιωτική πληροφόρηση ή οι τιμές να μην φανερώνουν όλη την πληροφόρηση λόγω καθυστέρησης αφομοίωσης. Πολλές φορές η δομή της ίδιας της αγοράς και τα χαρακτηριστικά της δεν επιτρέπουν τη συμμετρία. Αρκεί να σκεφτεί κανείς το σύγχρονο παγκόσμιο περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιούνται οι συναλλαγές σήμερα και θα αντιληφθεί την πολυπλοκότητα του συστήματος. Σίγουρα, δεν καταφέρνουν να έρχονται σε επαφή και να αλληλεπιδρούν όλοι οι επενδυτές

μεταξύ τους ώστε να λαμβάνουν όλη την είδηση που κυκλοφορεί. Με βάση αυτές τις παρατηρήσεις αναπτύχθηκε η έννοια της ασυμμετρίας πληροφόρησης που ερμηνεύει φαινόμενα όπως κερδοσκοπικές φούσκες και χρηματοπιστωτικές κρίσεις.

Ένας ορισμός δίνεται από τον Simpson (2005) σύμφωνα με τον οποίο, ασυμμετρία πληροφόρησης είναι

«η κατάσταση στην οποία σε μια συναλλαγή που λαμβάνει χώρα στην αγορά είτε ο πωλητής είτε ο αγοραστής διαθέτει κάποια πληροφορία που η άλλη πλευρά δεν διαθέτει... Η πληροφόρηση επομένως καλείται ασύμμετρη επειδή δεν είναι η ίδια και για τις δύο πλευρές της συναλλαγής» (Simpson 2005, σ. 189).

Η κατάσταση αυτή παρατηρείται σε αρκετές αγορές. Για παράδειγμα, ένα στέλεχος μιας επιχείρησης είναι εύλογο να γνωρίζει πολύ καλύτερα την κατάσταση της εταιρίας από έναν εξωτερικό επενδυτή, διαθέτει, δηλαδή, εσωτερική πληροφόρηση. Ομοίως, ένας δανειζόμενος τη στιγμή του δανεισμού γνωρίζει μόνο αυτός πραγματικά αν έχει την ικανότητα να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του ενώ ο δανειστής δεν μπορεί να το γνωρίζει. Όταν επικρατεί ασυμμετρία οι άνθρωποι τείνουν να πράττουν πολύ διαφορετικά και να λαμβάνουν αποφάσεις τις οποίες μπορεί να μην λάμβαναν αν διέθεταν όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες.

Υποστηρίζεται ότι η ασυμμετρία δημιουργεί δύο σημαντικά προβλήματα: adverse selection και moral hazard. Σε αυτά τα προβλήματα αναφερθήκαμε επιγραμματικά και στην προηγούμενη ενότητα. Το πρώτο εμφανίζεται πριν την συναλλαγή και το δεύτερο αφού πραγματοποιηθεί. Οι ορισμοί που δίνει ο Simpson για τις δύο αυτές έννοιες είναι οι εξής:

- «Adverse selection εμφανίζεται όταν η μια πλευρά μιας συναλλαγής, η οποία διαθέτει πληροφορίες που δεν είναι γνωστές στην άλλη πλευρά, αποφασίζουν αν θα παραμείνουν ή όχι στη συγκεκριμένη αγορά με τέτοιο τρόπο ώστε να επηρεάζουν αρνητικά την άλλη πλευρά της συναλλαγής.» (Simpson 2005, σ. 190). Δηλαδή, δημιουργείται πρόβλημα στις αγορές λόγω της ύπαρξης μη ενημερωμένων επενδυτών.

- «Moral hazard υπάρχει όταν η μία πλευρά μιας συναλλαγής αλλάζει τη συμπεριφορά της με τέτοιο τρόπο που είναι κρυφός και δαπανηρός για την άλλη

πλευρά.» (Simpson 2005, σ. 192). Δηλαδή, δημιουργείται πρόβλημα στην αγορά λόγω αλλαγής της συμπεριφοράς ενός agent που δεν είναι προς όφελος του επενδυτή.

Οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι και τα δύο αυτά προβλήματα μπορούν να κλονίσουν σημαντικά τις οικονομίες και να προκαλέσουν μείωση των συναλλαγών, ανεπάρκεια ή ακόμη και κατάρρευση των αγορών.

Τέλος, οι Lofgren et al. πραγματεύονται και τη μελέτη του Stiglitz (1976), ο οποίος μαζί με τον Rothschild συμπληρώνει με τη σειρά του τις μελέτες των δύο προηγούμενων ερευνητών. Σε γενικές γραμμές, είναι από τους πρώτους επιστήμονες που αμφισβήτησε τη θεωρία των Αποτελεσματικών Αγορών και ανέλυσε την ασυμμετρία πληροφόρησης, δεδομένο το οποίο έχουμε αναφερθεί από νωρίς στη μελέτη μας. Οι Stiglitz και Rothschild προσπαθούν να διευκρινίσουν πως μπορεί ένας μη ενημερωμένος επενδυτής να βελτιώσει τη θέση του όταν περιβάλλεται από ασυμμετρία πληροφόρησης και βασίζουν την έρευνά τους σε μία ασφαλιστική αγορά, στην οποία όπως είναι λογικό, οι ασφαλιστικές εταιρίες δεν γνωρίζουν εκ των προτέρων την πιθανότητα που έχει ο κάθε ασφαλισμένος να πάθει ζημιά.

Από τη μία πλευρά, υπάρχουν οι υψηλού κινδύνου ασφαλισμένοι, οι οποίοι έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να εμπλακούν σε κάποιο ατύχημα (χαμηλής ποιότητας ασφαλισμένοι) και από τους οποίους η ασφαλιστική ζητάει ένα υψηλότερο ασφάλιστρο. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν οι χαμηλού κινδύνου ασφαλισμένοι, οι οποίοι έχουν μικρότερη πιθανότητα να εμπλακούν σε κάποιο ατύχημα (υψηλής ποιότητας ασφαλισμένοι) και από τους οποίους η ασφαλιστική ζητάει ένα χαμηλότερο ασφάλιστρο. Με βάση τη μελέτη των Lofgren et al., οι Stiglitz και Rothschild συμπεραίνουν ότι στην περίπτωσή τους μόνο ένα equilibrium μπορεί να επιτευχθεί σύμφωνα με το οποίο θα υπάρχει ένα συμβόλαιο για τους χαμηλής ποιότητας ασφαλισμένους με υψηλότερο ασφάλιστρο και πλήρη κάλυψη και ένα συμβόλαιο για τους υψηλής ποιότητας ασφαλισμένους με χαμηλότερο ασφάλιστρο και λιγότερη κάλυψη. Οι χαμηλής ποιότητας ασφαλισμένοι θα αναγκάζονται να αγοράζουν το υψηλότερο ασφάλιστρο γιατί τους είναι απαραίτητη η πλήρης κάλυψη.

Μια λίγο πιο τεχνική μελέτη αλλά που αξίζει να αναφέρουμε είναι αυτή των Kyrtzou και Malliaris (2009) οι οποίοι εξετάζουν πως ένα καινούριο κομμάτι πληροφορίας θα επιδράσει σε ένα οικονομικό περιβάλλον. Αρχικά, αποδέχονται και

αυτοί την άποψη ότι οι αγορές δεν μπορούν να είναι τέλειες για πολλούς λόγους και το σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον τις καθιστά αρκετά πολύπλοκες. Σαν συνέπεια και η πληροφόρηση που κυκλοφορεί στις αγορές δεν μπορεί να είναι τέλεια αλλά ασύμμετρη. Επίσης, τονίζουν ότι και οι επενδυτές δεν αντιδρούν πάντοτε σωστά/γραμμικά και δεν εκμεταλλεύονται πλήρως όλες τις πληροφορίες που λαμβάνουν, επομένως, και αυτοί επηρεάζουν τον τρόπο που οι πληροφορίες αφομοιώνονται στις τιμές.

Οι Kyrtzou και Malliaris χρησιμοποιούν τη μέθοδο της προσομοίωσης για να αναλύσουν δεδομένα χρονοσειρών και εξετάζουν τρία διαφορετικά μοντέλα, ένα γραμμικό και δύο μη-γραμμικά. Θέτουν το μοντέλο τους υπό συνθήκες έλλειψης γραμμικότητας για να προσομοιάζει περισσότερο στα πραγματικά δεδομένα. Σε ένα περιβάλλον στο οποίο υπάρχει θόρυβος, ενσωματώνουν και στα τρία μοντέλα νέες πληροφορίες σε τυχαία διαστήματα και παρατηρούν πως επηρεάζονται τα δεδομένα. Το πόρισμα στο οποίο καταλήγουν είναι ότι όταν εισάγουν στο σύστημά τους μια νέα μεταβλητή, όπως ακριβώς μια νέα πληροφορία καταφθάνει στις αγορές, τότε συνήθως επέρχονται αλλαγές στο σύστημα και το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφοροποιείται αρκετά.

Πιο συγκεκριμένα, αποδεικνύουν ότι στο γραμμικό μοντέλο, δηλαδή σε ένα περιβάλλον με ομοιογένεια, οι πληροφορίες που καταφθάνουν δεν έχουν σχεδόν κανένα αντίκτυπο εφόσον δεν υπάρχουν διαφορετικότητες και περιθώρια για αποκλίνουσες συμπεριφορές. Στα άλλα δύο μοντέλα, όμως, που εμπεριέχουν ασυμμετρίες και ανομοιογένεια τα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι η άφιξη πληροφόρησης μπορεί να προκαλέσει διαφορετικές αντιδράσεις γεγονός που αυξάνει την πολυπλοκότητα και επηρεάζει τη δομή των αγορών. Ο αντίκτυπος φαίνεται να είναι μεγαλύτερος στο τρίτο μοντέλο που εξετάζουν. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, μέσα από την έρευνα των Kyrtzou και Malliaris ότι σε πολύπλοκες αγορές με ασταθές περιβάλλον στις οποίες συνήθως η ασυμμετρία πληροφόρησης είναι αυτονόητη, όπως πιθανόν οι σύγχρονες οικονομίες, η εμφάνιση μιας πληροφορίας μπορεί να μεταβάλλει σημαντικά την αγορά και να προκαλέσει ακόμα μεγαλύτερη μεταβλητότητα και τελικά αναποτελεσματικότητα.

Τα προβλήματα που περιγράψαμε μέχρι εδώ είναι σίγουρα εντονότερα σε μια μεγάλη αγορά στην οποία έχουμε περισσότερους επενδυτές και περισσότερα

assets οπότε και η δομή της περιπλέκεται. Η μικρή αγορά συνήθως εμφανίζει συμμετρία πληροφόρησης εφόσον όλη η πληροφόρηση μπορεί να είναι ευρέως γνωστή σε όλους. Η μεγάλη αγορά, αν και έχει πλεονεκτήματα που η μικρή δεν μπορεί να επιτύχει όπως περισσότερες επιλογές και ευκαιρίες διαφοροποίησης κινδύνου, ωστόσο το πιθανότερο είναι να εμφανίζει δυσκολίες και ασυμμετρίες στην πληροφόρηση. Ασυμμετρία υπάρχει επίσης στις νέες αγορές και σε νέα προϊόντα οι οποίες χαρακτηρίζονται συνήθως από έλλειψη δεδομένων και υποτίμηση. Αυτό συνέβη για παράδειγμα στην πρόσφατη περίπτωση της νέας αγοράς του ίντερνετ η οποία εντέλει κατέληξε σε κατάρρευση.

Οι Hoffman et al. (2007) υποστηρίζουν ότι η πληροφορία είναι ένας από τους παράγοντες που καθορίζουν την ανάπτυξη των αγορών και των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων και πολλές περιπτώσεις αναποτελεσματικότητας οφείλονται στην ύπαρξη ασυμμετριών. Προβλήματα στην πληροφόρηση, όπως επιλεκτική διάθεση, ελλιπής κατανόηση, απόκλιση ερμηνειών και παραποίηση νοήματος μπορεί να οδηγήσουν σε κλονισμό των αγορών. Δηλαδή, η πληροφορία σήμερα είναι από τους πιο σημαντικούς παράγοντες γιατί ένα μόνο κομμάτι της μπορεί να προκαλέσει πανικό και να επηρεάσει την οικονομική δραστηριότητα. Για παράδειγμα, μια φήμη μπορεί να δημιουργήσει μαζικές αντιδράσεις οι οποίες τελικά μπορεί να μην επαληθευτούν, ο αντίκτυπος, όμως, στην οικονομία θα έχει γίνει αισθητός.

Αντιλαμβανόμαστε, λοιπόν, ότι η εσκεμμένη μερική πληροφόρηση ή η παραπληροφόρηση ή ακόμη και η διαφορά στην ερμηνεία της πληροφορίας μπορούν να οδηγήσουν σε ανωμαλίες. Μπορούν να προκαλέσουν εκτός από κρίσεις, μείωση της δραστηριότητας και των συναλλαγών, αβεβαιότητα, πανικό, φόβο, υπερβολικές αντιδράσεις, αύξηση των spreads, μείωση ρευστότητας και πολλά άλλα, τα οποία τείνουν να είναι συχνά φαινόμενα και δεν έχουν συγκεκριμένη φόρμουλα αντιμετώπισης. Μπορεί, βέβαια, σε ορισμένες περιπτώσεις να αποδειχτεί εντέλει θετική αφού μπορεί να προκαλέσει τη βελτίωση της λειτουργίας της οικονομίας και την ανακάλυψη νέων δεδομένων και στρατηγικών για τις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Στις μέρες μας πια η ασυμμετρία στις αγορές θεωρείται, και πρέπει να θεωρείται, δεδομένη από τους επιστήμονες και τους κυβερνητικούς παράγοντες και η εξέλιξή της εξαρτάται από τη δομή της αγοράς και την αναγνώριση των προβλημάτων της. Πλέον, οι έρευνες έχουν προχωρήσει στην ανάλυση φαινομένων

όπως η κρίση, στα οποία υποστηρίζεται ότι οι ασυμμετρίες διαδραματίζουν σημαντικότατο ρόλο. Με το συγκεκριμένο θέμα θα ασχοληθούμε διεξοδικά στο δεύτερο μέρος της εργασίας μας.

7.2. Παραπλανητική πληροφόρηση

Η εσφαλμένη και παραπλανητική πληροφόρηση που δίνουν τα ιστορικά λογιστικά στοιχεία στους ενδιαφερόμενους για την επιχείρηση και στους αρμόδιους κρατικούς φορείς για την χάραξη της οικονομικής πολιτικής έχει ολέθριες συνέπειες για την ίδια την επιχείρηση και την οικονομία της χώρας γενικότερα.

Οι πιο σημαντικές είναι:

α) Η εσφαλμένη πληροφόρηση των Managers οδηγεί στη λήψη εσφαλμένων διαχειριστικών αποφάσεων

β) Η εσφαλμένη πληροφόρηση των μετόχων σχετικά με τα κέρδη της επιχείρησης, ένα μέρος των οποίων είναι εικονικό, οδηγεί σε διανομή κεφαλαίων, με περαιτέρω συνέπεια τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των μετόχων όχι από πραγματικά εισοδήματα αλλά με ανάλωση κεφαλαίων.

γ) Η πλασματική οικονομική ευεξία μεταδίδεται και στους εργαζομένους στην επιχείρηση, οι οποίοι, αντί να ανησυχούν για την σταθερότητα της επιχειρήσεως από την οποία αποζούν, πιθανό να εγείρουν αιτήματα αυξήσεως των αποδοχών τους, λόγω της δήθεν αυξημένης παραγωγικότητας της εργασίας τους.

δ) Η φορολογία των πληθωριστικών κερδών, που προσδιορίζονται με βάση το ιστορικό κόστος μειώνει τα κεφάλαια και τη ρευστότητα των επιχειρήσεων, με σοβαρές συνέπειες για το μέλλον τους.

ε) Οι επιχειρηματίες αποθαρρύνονται στην επένδυση των κεφαλαίων τους σε παραγωγικές επιχειρήσεις, αφού το ισχύον σύστημα δεν εξασφαλίζει ούτε διατήρηση της ακεραιότητας των κεφαλαίων τους, ούτε μια λογική απόδοση των επενδύσεων τους. Έτσι, προτιμούν το δανεισμό για τις ανάγκες των επιχειρήσεων τους, ενώ τα δικά τους κεφάλαια τα τοποθετούν σε μη παραγωγικές επενδύσεις.

στ)Οι εσφαλμένοι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας που εξάγονται με βάση τα παραπλανητικά ιστορικά στοιχεία, παραπλανούν τις Τράπεζες και τις ωθούν σε χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων που νοσούν. Έτσι, η ιδιωτική αποταμίευση οδηγείται σε μη παραγωγικές τοποθετήσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έννοια "πληροφόρηση" έχει σημαντική σημασία για όλους τους κλάδους πληροφόρησης. Ίσως για το λόγο αυτό, είναι ένας όρος που έχει οριστεί με αμέτρητους τρόπους, μέσα σε πολλές δεκαετίες. Θα ήταν δίκαιο να ειπωθεί ότι δεν υπάρχει ευρέως αποδεκτός ορισμός ή θεωρητική αντίληψη του όρου. Η έννοια αυτού του όρου εξακολουθεί να αμφισβητείται. Από αυτή την άποψη, το καθεστώς του όρου είναι παρόμοιο με αυτό της "επικοινωνίας" στις επιστήμες της επικοινωνίας.

Ένας καλός ορισμός ή θεωρία της πληροφορίας περιγράφει αμφότερα το γεγονός που συμβαίνει ή τι υπάρχει, καθώς και μια εξήγηση των γεγονότων. Επιπλέον, θα πρέπει να φέρει κάποια ομοιότητα με την έννοια της πληροφορίας της φυσικής γλώσσας, αλλά δεν πρέπει να την ακολουθεί όταν ο ορισμός της φυσικής γλώσσας χάνει την γενικότητα και την επεξηγηματική ισχύ της. Αυτό συμβαίνει όταν ο ορισμός της κοινής γλώσσας των πληροφοριών, για παράδειγμα, συγχωνεύεται με την έννοια των χρήσιμων πληροφοριών, δηλαδή οι πληροφορίες είναι κατανοητές σε όλες τις περιπτώσεις χρήσιμες. Για εκείνους που αποδέχονται αυτήν την έννοια των πληροφοριών, αν δεν είναι χρήσιμο, δεν είναι πληροφορίες. Η απαίτηση ότι όλες οι πληροφορίες είναι χρήσιμες περιορίζει τον τομέα των συζητήσεων σχετικά με τις πληροφορίες στις γνωστικές διαδικασίες που μπορούν να "χρησιμοποιήσουν" κάτι.

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται και παρουσιάζονται για τους εξωτερικούς χρήστες. Αν και για τις περισσότερες χώρες, οι οικονομικές καταστάσεις φαίνονται καταρχήν όμοιες υπάρχουν σημαντικές διαφορές, που οφείλονται σε κοινωνικές και νομικές παραμέτρους.

"Ο σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις επιδόσεις και τις αλλαγές στην οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης, που είναι χρήσιμες σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων." Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι κατανοητές, αξιόπιστη και συγκρίσιμη. Τα αναφερόμενα στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, ιδίων κεφαλαίων, εσόδων και εξόδων σχετίζονται άμεσα με την οικονομική κατάσταση ενός οργανισμού.

Το αφηγηματικό τμήμα της ετήσιας έκθεσης είναι ένα κρίσιμο μέσο για την κοινοποίηση των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών στους μετόχους. Οι

πρόσφατες εξελίξεις στην αναφορά εταιρειών έχουν ευνοήσει τις όλο και πιο περίπλοκες εκθέσεις, μειώνοντας τη χρησιμότητά τους στους μετόχους, τους δυνητικούς επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους.

Οι απαιτήσεις αφηγηματικών και γραπτών πληροφοριών θα ενισχυθούν και θα εστιάζονται περισσότερο ώστε η αναθεωρημένη έκθεση να παρέχει πληρέστερα στοιχεία για τις αμοιβές μαζί με μια ισχυρότερη ανάλυση της σχέσης μεταξύ αμοιβής, εταιρικής στρατηγικής και απόδοσης σε μια σύντομη δήλωση υψηλού επιπέδου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alexander, D. & Jermakowicz, E. (2006). True and Fair View of the Principles/Rules Debate. *Abacus*, 42(2), 132-164.

Amir, E., Harris, T. & Venuti, E.K. (1993). A Comparison of the Value-Relevance of U.S. Versus Non-U.S. GAAP Accounting Measures Using Form 20-F Reconciliations. *Journal of Accounting Research*, 31, 230-264 (Supplement).

Ashbaugh, H. & Olsson, P. (2002). An Exploratory Study of the Valuation Properties of Cross-Listed Firms' IAS and U.S. GAAP Earnings and Book Values. *The Accounting Review* 77(1), 107–27.

Ball, R., Kothari, S. & Robin, A. (2000). The effect of international institutional factors on properties of accounting earnings. *Journal of Accounting and Economics*, 29, 1-51.

Akerloff, George, The Market for “Lemons”: Quality Uncertainty and the Market Mechanism, *e. J. Econ.* 85 (August): 488-500.

Alchian, Armen, and Demsetz, Harold, Production, Information Costs and Economic Organization, *Am. Econ. Rev.* 62 (December 1972): 777-795.

A. M. International, When Technology Was Not Enough, *Bus. Week* (January 25, 1982): 62-68.

Iker, Howard, and Harway, Norman, A Computer Approach Towards the Analysis of Content, *Behav. Sci.* 10 (1965): 173-183.

Iker, Howard and Klein, Robert, WORDS: A Computer System for the Analysis of Content, *Behav. Res. Methods Instrum.* 6 (1974): 430-438.

Jensen, Michael, and Meckling, William, Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure, *J. Fin. Econ.* 4 (October 1976): 305-360.

Meyer, Herbert, Annual Reports Get an Editor in Washington, *Fortune* (May 7, 1979): 210-222.

Pinches, George, Mingo, Kent, and Caruthers, J. Kent, The Stability of Financial Patterns in Industrial Organizations, *J. Fin.* 28 (May 1973): 389-396.

Salamon, Gerald, and Smith, E. Dan, Corporate Control and Managerial Misrepresentation of Firm Performance, *Bell J. & on.* 10 (Spring 1979): 319-328.

Statement on Auditing Standards No. 8, Other Information in Documents Containing Audited Financial Statements, AICPA, New York, 1975.

Watts, Ross, and Zimmerman, Jerold, Towards a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards, *Acct. Rev.* 53 (January 1978): 112-134.

Barth, M., Beaver, W. & Landsman, W. (2001). The relevance of the value relevance literature for financial accounting standard setting: another view. *Journal of Accounting and Economics*, 31, 77-104.

Barth, M., Landsman, W., Lang, M. & Williams, C. (2006). Accounting Quality: International Accounting Standards and US GAAP. Working paper series.

Barth, M., Landsman, W. & Lang, M. (2008). International Accounting Standards and Accounting Quality. *Journal of Accounting Research*, 46(3), 467-498.

Bartov, E., Goldberg, S. & Kim, M. (2005). Comparative value relevance among German, U.S., and international accounting standards: A German stock market perspective. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*, 20(2), 95-119.

Bartov, E. & Mohanram, P. (2004). Private information, earnings manipulations, and executive stock-option exercises. *The Accounting Review*, 79(4), 889-1010.

Beasley, M. (1996). An empirical analysis of the relation between board of director compensation and financial statement fraud. *The Accounting Review*, 71(4), 443-466.

Bennett, B., Bradbury, M. & Prangnell, H. (2006). Rules, Principles and Judgments in Accounting Standards. *Abacus*, 42(2), 189-204.

Benston, G., Bromwich, M. & Wagenhofer, A. (2006). Principles- Versus Rules-Based Accounting Standards: The FASB's Standard Setting Strategy. *Abacus*, 42(2), 165-188. - Beretta, S. & Bozzolan, S. (2004). A framework for the analysis of firm risk communication. *The International Journal of Accounting*, 39, 265-288.

Bernandi, R. (1994). Validating research results when Cronbach's alpha is below .70: A methodological procedure. *Educational and Psychological Measurement*, 54(3), 766-775.

Beuselinck, C. & Manigart, S. (2007). Financial Reporting Quality in Private Equity

Backed Companies: The Impact of Ownership Concentration. *Small Business Economics*, 29, 261-274.

Botosan, C. (2004). Discussion of a framework for the analysis of risk communication. *The International Journal of Accounting*, 39, 289-295.

Burgstahler, D., Hail, L. & Leuz, C. (2006). The Importance of Reporting Incentives: Earnings Management in European Private and Public Firms. *The Accounting Review*, 81(5), 983-1016.

Camfferman, K. & Cooke, T.E. (2002). An analysis of disclosure in the annual reports of U.K. and Dutch companies. *Journal of International Accounting Research*, 1, 3-30.

Choi, B., D.W. Collins & W.B. Johnson (1997), Valuation Implications of Reliability Differences: The Case of Nonpension Postretirement Obligations, *The Accounting Review* 72(3): 351-383.

Cleary, S. (1999). The Relationship between Firm Investment and Financial Status. *Journal of Finance*, 54(2), pp. 673-692.

Cohen, J., Krishnamorthy, G. & Wright, A. (2004). The corporate governance mosaic and financial reporting quality. *Journal of Accounting Literature*, 23, 87-152.

Cole, V., Branson, J. & Breesch, D. (2007). A review of the different methods developed to measure the comparability of financial statements, Working paper series.

Courtis, J. (1995). Readability of annual reports: Western versus Asian evidence. *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 8(2), 4-17.

Daske, H. & Gebhardt, G. (2006). International Financial Reporting Standards and Experts' Perceptions of Disclosure Quality. *Abacus*, 42(3-4), 461-498.

Dechow, P.M., Sloan, R.G. & Sweeney, A.P. (1996). Causes and consequences of earnings manipulation: An analysis of firms subject to enforcement actions by the SEC. *Contemporary Accounting Research*, 13(1), 1-36.

Dechow, P.M., Sloan, R.G. and Sweeny, A.P. (1995), Detecting earnings management, *The Accounting review*, 70(2): 193-225.

- Dechow, P. & Dichev, I. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: The Role of Accrual Estimation Errors. *The Accounting Review*, 77, 35-59 (Supplement).

Eisinga, R., Scheepers, P. & Van Snippenburg, L. (1991). The standardized effect of a compound of dummy variables or polynomial terms. *Quality and Quantity*, 25(4), 103- 114.

FASB (1980). *Statement of Financial Accounting Concepts No. 2., Qualitative Characteristics of Accounting Information*. Norwalk.

FASB (1999). *International standard setting: a vision for the future*. Norwalk.

FASB (2008). *Financial Accounting Series, Statement of Financial Accounting Standards No. 1570-100: Exposure Draft on an Improved Conceptual Framework for Financial Reporting*. Norwalk.

FASB. *Convergence with the IASB*. Available at: http://www.fasb.org/intl/convergence_iasb.shtml.

FASB. *Completed/Past Agenda Projects*. Available at: http://www.fasb.org/project/completed_past_projects.shtml

FASB. *Principles-Based Approach to Standard Setting*. Available at: http://72.3.243.42/project/principles-based_approach.shtml (accessed February 12 2008).

FASB. *Completing the February 2006 Memorandum of Understanding: A progress report and timetable for completion September 2008*. Available at: http://72.3.243.42/intl/MOU_09-11-08.pdf.

Francis, J., LaFond, R., Olsson, P. & Schipper, K. (2004). Cost of Equity and Earnings Attributes. *The Accounting Review*, 79(4), 967-1010.

Gaeremynck, A. & Willekens, M. (2003). The Endogenous Relationship between Audit-Report Type and Business Termination: Evidence on Private Firms in a Non- Litigious Environment. *Accounting and Business Research*, 33(1), 65-79.

Healy, P. & Wahlen, J. (1999). A review of the earnings management literature and its implications for standard settings. *Accounting Horizons*, 13(4), 365-383.

Hirst, D., Hopkins, P. & Wahlen, J. (2004). Fair Values, Income Measurement, and Bank Analysts' Risk and Valuation Judgments. *The Accounting Review*, 79(2), 453-472.

Holland, J. (1999). Financial Reporting, Private Disclosure and the Corporate Governance Role of Financial Institutions. *Journal of Management and Governance*, 3(2), 161-187.

Holthausen, R.W. & Watts, R.L. (2001). The relevance of value-relevance literature for financial accounting standard setting. *Journal of Accounting and Economics*, 31, 3-75.

IASB (1989). *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*. London.

IASB (2008). *Exposure Draft on an improved Conceptual Framework for Financial Reporting: The Objective of Financial Reporting and Qualitative Characteristics of Decision-useful Financial Reporting Information*. London.

Iu, J. & Clowes, C. (2004). Evaluating a measure of content quality for accounting narratives (with an empirical application to narratives from Australia, Hong Kong, and the United States). Working paper series.

Jonas, G. & Blanchet, J. (2000). Assessing Quality of Financial Reporting. *Accounting Horizons*, 14(3), 353-363.

Kim, J., Simunic, D., Stein, M. & Yi, C.H. (2007). Voluntary Audits and the Cost of Debt Capital for Privately Held Firms: Korean Evidence. Working paper series.

Krippendorff, K. (1980) *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. (Beverly Hills CA: Sage).

Krishnan, G. & Parsons, L. (2008). Getting to the Bottom Line: An Exploration of Gender and Earnings Quality. *Journal of Business Ethics*, 78(1), 65-76.

La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A. & Vishny, R. (1998). Law and Finance. *Journal of Political Economy*, 106(6), 1113-1155.

La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A. & Vishny, R. (2000). Investor protection and corporate governance. *Journal of Finance and Economics*, 58, 3-27.

Lee, Y.W., Strong, D.M., Kahn, B.K. & Wang, R.Y. (2002). AIMQ: a methodology for information quality assessment. *Information and Management*, 40, 133-146

Leuz, C. (2003). IAS Versus U.S. GAAP: Information Asymmetry-Based on Evidence from Germany's New Market. *Journal of Accounting Research*, 41(9), 445-472.

Leuz, C. (2003). IAS Versus U.S. GAAP: Information Asymmetry-Based on Evidence from Germany's New Market. *Journal of Accounting Research*, 41(9), 445-472

Leuz, C., Nanda, D. & Wysocki, P.D. (2003). Earnings management and investor protection: An international comparison. *Journal of Financial Economics*, 69, pp. 505- 527.

Lipe, R. (1990). The relation between stock returns and accounting earnings given alternative information. *The Accounting Review*, 65, 49-71.

Maines, L. & Wahlen, J. (2006). The Nature of Accounting Information Reliability: Inferences from Archival and Experimental Research. *Accounting Horizons*, 20(4), 399- 425.

McDaniel, L., Martin, R. & Maines, L. (2002). Evaluating Financial Reporting Quality: the Effects of Financial Expertise vs. Financial Literacy. *The Accounting Review*, 77, 139-167 (Supplement).

McMullen, D. (1996). Audit committee performance: An investigation of the consequences associated with audit committees. *Auditing*, 15(1), 87-103.

Nelson, M. (2003). Behavioral Evidence on the Effects of Principles- and Rules Based Standards. *Accounting Horizons*, 17(1), 91-104.

Nichols, D. & Wahlen, J. (2004). How Do Earnings Numbers Relate to Stock Returns? A Review of Classic Accounting Research with Updated Evidence. *Accounting Horizons*, 18(4), 263-286.

Nobes, C. & Parker, R. (2006). *Comparative International Accounting*. Harlow: Prentice Hall/Financial Times.

Psaros, J. & Trotman, K. (2004). The Impact of the Type of Accounting Standards on Preparers' Judgments. *Abacus*, 40(1), 76-93.

Remus, W. (1986). Graduate students as surrogates for managers in experiments on business decision making. *Journal of Business Research*, 14, 19-25.

Rezaee, Z. (2003). High-quality financial reporting: The six-legged stool. *Strategic Finance*, 84(8), 26-30.

Schipper, K. (2003). Commentary: Principles-Based Accounting Standards. *Accounting Horizons*, 17(1), 61-72.

Schipper, K. & Vincent, L. (2003). Earnings Quality, *Accounting Horizons*, 17, 97-110

SEC, Acceptance from Foreign Private Issuers of Financial Statements Prepared in Accordance with International Financial Reporting Standards Without Reconciliation to U.S. GAAP. Available at: <http://www.sec.gov/rules/final/2007/33-8879.pdf>

Sloan, R. (2001). Financial accounting and corporate governance: a discussion. *Journal of Accounting and Economics*, 32, 335-347.

Soderstrom, N. & Sun, K. (2007). IFRS Adoption and Accounting Quality: A Review. *European Accounting Review*, 16(4), 675-702.

Tarca, A. (2004). International Convergence of Accounting Practices: Choosing between IAS and US GAAP. *Journal of International Financial Management and Accounting*, 15(1), 60-91.

Van der Meulen, S., Gaeremynck, A. & Willekens, M. (2007). Attribute differences between U.S. GAAP and IFRS earnings: An exploratory study. *The international Journal of Accounting*, 42, 123-142.

Willekens, M. (2008). Effects of external auditing in privately held companies: Empirical evidence from Belgium. Working paper series.